

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

T H E L I G H T S O F H O M E L A N D

Nr. 3 (3070) 2009 JANUARY - SAUSIS 20 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina \$1

Daug kalbų be pavyzdžių

Didžiosios metų šventės pramirguliavo papuoštų namų lemputėmis, žmonių spūstimis parduotuvėse bei oro uostuose, atostogautojų judėjimu šiltuose pajūriuose ir gausesnių sąskaitų skaitmenimis.

SUGRIŽO vėl pats nuobodžiausias laikas. Ir rūpesčiai nuo viršaus iki apačios didesni – kas bus, kai tas ekonominis nuosmukis, kaip kokia bausmė lepūnėliams, ženklas nemalonus, įspėjantis, kad ką nors jau tikrai reikia keisti. Štai ir istorinis JAV prezidentas Barack Obama buvo išrinktas su šūkiu “Change”. Šiandien jis formaliai pradeda eiti sunkias prezidento pareigas, ir viso pasaulio akys nukrypsta į jį. Klausimų daugiau negu problemų: ką jis keis, kas laimės ir kas dėl to keitimo nukentės? O visiems žinoma, kad joks vadovavimas visų nepatenkina. Kanada, ekonomiškai labai surišta su JAV, turės derintis prie pokyčių, nors ir nuostolingų. Naujajai Lietuvos valdžiai taip pat ne pyragai – teks atsisakyti kai kurių užplanuotų užmojų, su daugelio slaptomis viltimis, kad pagaliau tas nuosmukis gal bus gera pamoka pradėti ne tik savęs žiūrėti. Gal teks viršūnėms apsirūpinti algas, atsisakyti nebūtinai reikalingų skraidymų po pasaulį, gal reikės ir reprezentacijai bei įvairioms premijoms mažiau pinigų kloti, žodžiu, pradėti taupyti. Be to, gera proga ir pagalvoti bei suprasti, kad ką sau leidžia turtingos valstybės, to neturėtų daryti neturtingos, skolose vargsinančios, juo labiau savo nepriklausomą gyvenimą tik pradėjusios, jau savųjų vadų spėtos apipešioti. Yra proga ir per trumpą laiką milijonieriais tapusiems pamąstyti apie veržlumu vadinamą gobšumą. Juk finansinė krizė neatsirado per naktį. Buvo kažkas ne taip daroma ilgesnį laiką. Aišku, taip atsitikus, lengviausia apkaltinti ekonominių reikalų vadybą, dar paprasčiau politines partijas, su ta vadyba susietas. Tačiau, kai šitokia krizė nuvilnijo per visą pasaulį ir palietė visų sistemų valstybes, atrodo, ir priežasčių šaknys turėtų būti kur nors giliau. Turbūt nebūtų per daug suklysta teigiant, kad anksčiau negu finansinė krizė sprogo, pats žmogus palaipsniui smukdė svarbiąsias žmogaus vertybes.

Otai jau naikinimas visų užtvartų, kurios trukdo būti tariamuoju visagaliu. Po šv. Kalėdų didžiojoje Toronto spaudoje pasirodė pastabų apie krikščionių šventes. Tikriausiai ne vieno skaitytojo dėmesį patraukė ir tūlo siūlymas švęsti ateistų dieną kovo ar gegužės mėnesį. Ką gi – su siūlymais galo nėra. Bet pastarasis siūlymas atspindi tam tikrą dalį visuomenės, kuri stengiasi įvairiais būdais pasisavinti visagalybę, kuri laiduotų visišką nepriklausomumą su atitinkama samprata ir apie moralę skelbiant, kad dora tėra tai, kas malonu ir naudinga. Todėl yra pagrindo manyti, kad šitokių ar panašių užmojų išjudintas žmogus lengviau praranda nusistovėjusias moralės normas, pasimeta, blaškosi, ieško, ir atsiradusi stipresnių abejonių būsena lyg ir skatina kuo nors pasinaudoti, nes kiekviena suirutė dažnam tampa neblogo proga svajonėms išsipildyti. Todėl nesunku suprasti, kad ir valstybių valdyme – ne viskas auksas, kas žiba. Vadovai, nors ir su nuoširdžiausiais norais daryti kažką, kad būtų visiems geriau, nedaug ką pakeis, jeigu išrinkti ar pakviesti darbuotojai nesugebės ar nenorės savęs įjungti į bendrą darbą taip, kad būtų visų matomi kaip sekmini, gerovę kuriantys ir valstybei tarnaujantys pavyzdžiai. O tokių, iškilus reikalui, tuo tarpu per mažai, palyginus su teoretiniais dėstymais, kurių kartais būna per daug. Po kiekvienų rinkimų bandoma kažką regzti iš naujo. Obama, Harper ir Kubilius šiuo metu daugelio lietuvių dėmesio centre. Kas gi norėtų, kad jie liktų tik nauji vardai, kai pasaulyje pribrendo tiek daug rimtai taisytinų dalykų. **ČS**

Kaunas. Savivaldybės rūmai; priekyje Vytauto Didžiojo paminklas (viršuj); Vytauto Didžiojo karo muziejus Vienybės aikštėje (apačioj)
Ntr. V. Pačkausko

Kur yra valia, ten ir galimybė

Čikagoje 2008 m. lapkričio pabaigoje vykusiamame Mokslo ir kūrybos simpoziume viena iš aktualių sesijų buvo tema “Valstybė ir tauta: jų dermė”. Sesijai vadovavo PLB pirmininkė advokatė Regina Narušienė, kuri savo įvade išdėstė, kad du pagrindiniai dokumentai, kuriais galime remtis kalbėdami apie tautą, apie pilietybę yra Lietuvos charta, sukurta 1949 m. užsienio lietuvių, ir Lietuvos konstitucija.

Pirmoje rašoma, jog tauta yra prigimtoji žmonių bendruomenė. Pabrėžiama, jog mūsų tauta yra tautinė bendruomenė, ne politinė bendruomenė, nes tuo laiku ji tik tokia galėjo būti. 1992 m. spalio 25 d. Lietuva priėmė savo Konstituciją referendumo būdu. Jos įvade pažymima, kad Lietuva yra tautinė valstybė,

visuomenė, kuri kuriasi lietuvių tautos pagrindu. Lietuvių tauta sukūrė Lietuvos valstybę. Lietuvos pilietybė įgijama gimstant. Žmogaus teisės ir laisvės yra prigimtines. Teisių negalima varžyti. Pilietis gali laisvai gyventi Lietuvoje, ar ne Lietuvoje, ir visuomet grįžti. Yra galvojančių, kad Lietuva yra pilietinė valstybė. Bet mūsų pagrindiniai dokumentai aiškiai apibūdina mūsų tautą, kaip tautinę valstybę.

Etninė ar politinė?

Pirmąjį pranešimą skaitė istorikas, politikos apžvalgininkas dr. Kęstutis Girnius, Vilniaus universiteto tarptautinių santykių ir politikos mokslų docentas. Jis aptarė tautos, etnoso, brandaus patriotizmo, etninio patriotizmo sąvokas ir jų raidą Lietuvoje, taip pat gvildeno skirtumus

tarp kultūrinio ir politinio etniškumo, etninio ir pilietinio tautiškumo. Dr. Girniaus teigimu, asmens pilietybę lemia ne laisvas apsisprendimas, bet gimimo vieta. Ir ji yra iš tėvų paveldima.

Nagrinėdamas klausimą, “Kokios tapatybės reikia Lietuvai?” jis konstatavo, jog Lietuvoje yra puoselėjama mintis (pvz. studijoje “Lietuvos tauta: būklė ir raidos perspektyvos”), jog etniškumu grindžiama tapatybė yra archaiška ar tik rezistencinė. Tačiau grynai politinė tauta, duodanti pirmenybę pilietiniam išpareigojimui, nelavina gilaus bendrumo jausmo. Yra daugiau negu viena valstybė, kuriai galima būtų priklausyti, jeigu svarbiausi būtų konstituciniai-politiniai bruožai, tačiau tos valstybės nebus savos.

Nukelta į 5-tą psl.

Šiame numeryje

Popiežiaus Benedikto XVI kalba (Tęsiny) – 2,10 psl.

Rūpintojėli, pasilik – 3 psl.

Liaudies muzikos pirmūnas (Tęsiny) – 4 psl.

Politinės studijos ir Laisvės premija – 6 psl.

“AgroBalt” mugė Kaune – 8 psl.

Avoska – 8,9 psl.

Pajūris, kurio visi norėjo – 11,13 psl.

“Ambersail” Australijoje – 12 psl.

Netektis Toronto Vlodo Pūtvio kuopoje – 14 psl.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364 • E-mail: tevzib@rogers.com
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija “Žiburiai”

Redakcija: red. Č. Senkevičius, red. R. Sakalaitė-Jonaitienė, techninė red. V. Tumosienė. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Metinė prenumerata:
\$70 - reguliari (paprastu paštu) • \$120 - reg. (1 klasės paštu)
\$90 - garbės (paprastu paštu) • \$140 - garbės (1 klasės paštu)
Oro paštu į užjūrius - \$170, paprastu paštu - \$90 (Kan. dol.)
JAV: \$90 - reguliari, \$110 - garbės • \$150 - 1 klasės paštu
JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

“TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI” (THE LIGHTS OF HOMELAND) LITHUANIAN WEEKLY
Publisher: Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society “Žiburiai”, Inc.
Annual subscriptions: *In Canada* - regular (Publications Mail) - \$70, reg. (Lettermail) - \$120; patron (Publ. Mail) - \$90, patron (Lettermail) - \$140.
Overseas - Airmail - \$170, Surface Mail - \$90 (in CDN funds). *USA* - reg. \$90, patron - \$110, Airmail - \$150. US subscriptions are payable in US funds.
Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above. Printed in Canada. ISSN 0040-4063
We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs (Agreement No. 40012376. PAP Registration No. 09408, CPM 1001760), and we thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news.

Kaip suvokiame laisvę?

Monsinjoras G. Grušas: santykiai tautoje turi būti panašūs į santykius darnioje šeimoje

Puoselėti Tėvynės meilę tą atmintiną Sausio 13-ąją mums nereikėjo brangios pirotechnikos, šviesos ir muzikos spektaklių, kultūrinių šou – sąmoningumui išauginti reikia gyvų pavyzdžių ir tuometinių laužų šviesos ir šilumos, liaudies dainų ir kaimynų, besidalijančių duona ir arbata, pabrėžė Lietuvos Vyskupų konferencijos generalinis sekretorius monsinjoras Gintaras Grušas, kreipdamasis į iškilmingo seimo posėdžio Laisvės gynėjų dienas paminėti dalyvius.

“Kaip įvertinti, o svarbiausia, kaip įgyvendinti Dievo mums suteiktą laisvės dovaną, už kurią šiandien galime būti dėkingi? Gaila, bet ne visi dėkingi už laisvės dovaną. Liūdna, bet dažnai girdime skausmingus žodžius: ne tokios Lietuvos tikėjomės, ne dėl tokios Lietuvos kovojome, vis dar randasi tų, kurie ilgisi senų gerų laikų. Suprantu skausmingas patirtis, nusivylimą, bet kiekvieną kartą skaudu tai girdėti ir verčia susimąstyti, kaip suvokiame tą laisvę, kurios troškome”, – sakė G. Grušas, – “Vaikai mokosi ne iš tėvų žodžių, bet iš jų gyvenimo pavyzdžio. Idant laisvai ir laimingai gyventume, mūsų santykiai tautoje turi būti panašūs į santykius darnioje šeimoje”.

Pasak G. Grušo, tomis sunkiomis dienomis prieš aštuoniolika metų nebuvo atotrūkio tarp piliečių ir valdžios. “Atkuriamojo seimo nariai, susirinkę šiame pastate, buvo pasirengę pasiaukoti už Tėvynės laisvę. Jie prisimė didelę riziką, ir žmonės plūdo ginti parlamento, ginti Lietuvos. Tada nebuvo atotrūkio tarp piliečių ir valdžios. Meldžiu mūsų tautos atstovams drąsos ir jėgų mylėti savo Tėvynę, būti pasiruošusiems atiduoti už ją save”, – sakė G. Grušas, linkėdamas Dievo pagalbos visiems nukentėjusiems Lietuvos laisvės labui.

Vilnius, sausio 13 d.

Įrašas širdyje

Gyvenimas – tai kelionė į Dievą ir su Dievu, nes tik Jis gali pripildyti nesibaigiančio džiaugsmo ir ramybės – Jis, Vie-nintelis, gali žmogu, sukurtą pagal Dievo paveikslą ir panašumą, padaryti laimingą. Dievo Veido ieškojimas yra gyvenimo tikslas, kad gyventume Jo Pilnatve. Kūryba – tai ištapytas Dievo ilgesys, kuris yra įrašytas žmogaus širdyje. Gyvenimas ir kūryba yra neatsiejami; kūryba, kaip malda, kaip šlovinimas, kad galėtume dalintis Dievo džiaugsmu, liudydami Šviesą, kad būtume pripildyti Jo Vilties. Žmogus pašauktas dalyvauti Dievo kūryboje būdamas laisvas ir mylintis... Kam gyvenu? Kodėl esu? Ką byloja Dievo palikti ženklai? Ką nori Jis man pasakyti? Ką per mane nori pasakyti kitam, ką per kitus žmones – man? Tik bendrystėje su Dievu ir su žmonėmis galime būti laimingi ir praturtinti vienas kitą neišsemiamais Dievo lobiais – Jo malonės dovanomis, kad galėtume šlovinti Jį visu savo gyvenimu. “Šlovinsiu Viešpatį, kolei gyvensiu! Jam vis skambės mano gyrius, kol žemėje būsiu” (plg. Ps 146,2).

Jolanta Šalkauskaitė

Popiežiaus Benedikto XVI kalba

Žinia Pasaulinės taikos dienos (2009 m. sausio 1 d.) proga

Tęsinys iš 2 nr.

Toks būvis ne padeda, bet rimtai trukdo siekti tarptautinės bendrijos didžiųjų plėtros tikslų. Be to, per didelis kari-nių išlaidų didinimas gali grės-mingai paspartinti ginklavimo-si varžybas, lemiančias ne-pakankamą plėtrą bei neviltį ir paradoksaliu būdu virstan-čias nestabilumo, įtampos ir konfliktų veiksmu. Mano gar-bingasis pirmtakas Paulius VI išmintingai pareiškė, kad “plėtra yra naujas taikos var-das” (7). Todėl valstybės ragi-namos rimtai apmąstyti giles-niąsias, dažnai neteisingumo įžiebtų konfliktų priežastis bei padėti jas šalinti drąsia savi-kritika. Santykių pagerėjimas turėtų leisti sumažinti ginkla-vimosi išlaidas. Sutaupytas fi-nansines lėšas tada galima skirti plėtros projektams ne-turtingiausių ir labiausiai ken-čiančių žmonių bei tautų la-bui: tokio pobūdžio dosnus įsipareigojimas yra įsipareigo-jimas puoselėti taiką žmoni-jos šeimoje.

7. Penktoji sritis, aktuali kovojant su materialiu skur-du, yra *dabartinė maisto pro-duktų krizė*, kelianti grėsmę pagrindiniams poreikiams tenkinti. Ši krizė išsiskiria ne tiek maisto produktų stygiu-mi, kiek sunkumais juos pa-siekti bei spekuliacijomis, tai-gi netinkamai koordinuota politinių ir ekonominių insti-tucijų, pajėgiančių imtis po-reikių bei kritinių situacijų problemos, veikla. Nepakain-kama mityba gali padaryti tautoms didelės psichinės ir fizinės žalos, atimdama iš daugybės žmonių jėgas, kurių reikia be ypatingos pagalbos iškopti iš skurdo. Tai taip pat didina nelygybę bei provokuo-ja smurtu virsti galinčias reak-cijas. Visi duomenys apie san-tykinio skurdo raidą pastarai-siais dešimtmečiais rodo didė-jantį atotrūkį tarp turtingųjų ir vargšų. Pagrindinės tokio reiškinio priežastys neabejoti-nai yra, viena vertus, techno-loginė kaita, kurios vaisiais pirmiausia naudojasi didžiau-sias pajamas turintieji, ir, kita vertus, kainų dinamika, bū-dinga pramonės gaminiams, kurių kaštai didėja daug grei-

čiau negu mažiau turtingų ša-lių turimų žemės ūkio produk-tų ir žaliavų kainos. Dėl šios priežasties didžiuma neturtin-gųjų šalių gyventojų kenčia dėl dvigubos marginalizacijos – tiek dėl mažesnių pajamų, tiek dėl aukštesnių kainų.

Kova su skurdu ir globalinis solidarumas

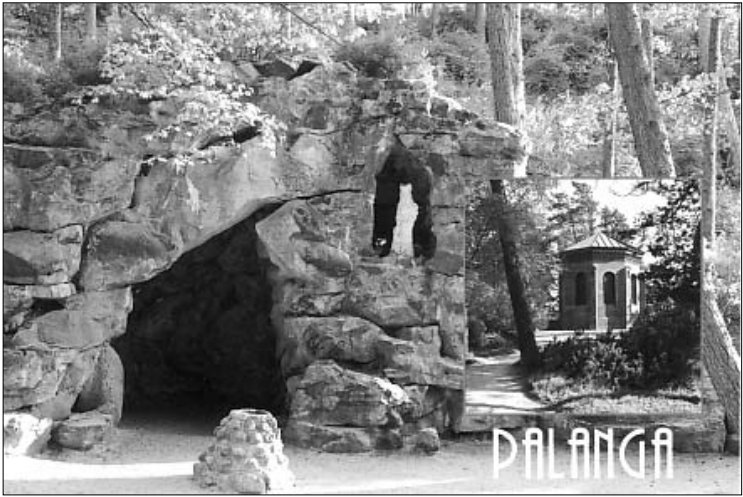
8. Vienas geriausių būdų taikai statydinti yra į žmonijos didžiosios šeimos interesus orientuota globalizacija (8). Tačiau norint globalizaciją kontroliuoti tarp turtingų ir neturtingų šalių, taip pat tur-tingų šalių viduje reikia dide-lio *globalinio solidarumo* (9). Būtinas “bendras etikos ko-deksas” (10), kurio nuostatai būtų ne tik susitarimai, bet ir šaknytūsi prigimtiniam įsta-tyme, Kūrėjo įrašytame į kiek-vieno žmogaus sąžinę (plg. *Rom 2, 14–15*). Argi savo są-žinės gelmėse kiekvienas iš mūsų nejaučiame raginimo prisidėti prie visuotinės gero-vės ir socialinės taikos? Glo-balizacija pašalina tam tikrus barjerus, tačiau tai nereiškia, kad ji negali suręsti naujų; ji suartina tautas, tačiau artuma erdvės ir laiko matmeniu sa-vaimė nesukuria tikrosios bendrystės ir autentiškos tai-kos sąlygų. Planetos vargšų marginalizacijai plėtojantis globalizacijai galima tik tada veiksmingai užbėgti už akių, kai kiekvienas žmogus jausis asmeniškai žeidžiamas pa-saulyje esamų neteisybų ir su tai susijusių žmogaus teisių pažeidinėjimų. Bažnyčia, kuri yra “artimos jungties su Dievu ir visos žmonių giminės vien-ybės ženklas bei įrankis” (11), ir toliau dės pastangas, kad būtų įveikti neteisingumas bei nesupratimas ir imtas staty-dinti taikesnis ir solidaresnis pasaulis.

9. *Tarptautinės prekybos ir finansinių operacijų* srityje vyksta procesai, leidžiantys pozityviai koordinuoti ekono-miką ir prisidėti prie bendrųjų sąlygų gerinimo; tačiau šian-dien yra ir priešingų, tautas skaldančių, jas į paribį stu-miančių ir taip grėsmingas prielaidas karams ir konflik-tams kuriančių procesų. De-šimtmečiais iškart po Antrojo

pasaulinio karo tarptautinė prekyba, turint galvoje prekes ir paslaugas, nepaprastai grei-tai išsiplėtė bei pasiekė istori-joje iki tol neregėtą dinamiką. Pasaulinė prekyba apėmė se-niai industrializuotas šalis kartu su nemažai naujų, eko-nomiškai stiprėjančių šalių, kurios įgijo daugiau reikšmės. Tačiau egzistuoja daug šalių, kuriose pajamos mažesnės ir kurios prekybos srauto atžvil-giu smarkiai marginalizuotos. Jų augimui pakenkė pastarie-siems dešimtmečiams būdin-gas spartus kainų už pirminius produktus, sudarančius be-veik visą jų eksportą, smuki-mas. Šiose – daugiausia Afri-kos – šalyse priklausomybė nuo pirminių produktų eks-porto ir toliau išlieka pagrin-dinis rizikos veiksnys. Čia no-rėčiau iš naujo paraginti vi-soms šalims suteikti vienodas galimybes prieiti prie pasauli-nės rinkos ir vengti atstūmimo bei marginalizacijos.

10. Panašius svarstymus galima taikyti ir finansų pa-sauliui, dėl elektronikos plėt-ros ir pinigų srautų tarp įvai-rių šalių liberalizavimo tapu-siam vienu pagrindinių globa-lizacijos reiškinio aspektų. Objektyviai svarbiausia finan-sinio pasaulio funkcija, būtent ilgalaikis investicijų ir per tai plėtros galimybių palaikymas, šiandien pasirodė kaip itin trapi: neigiamą poveikį jai da-ro tiek nacionalinės, tiek glo-balinės finansinių operacijų sistemos grįžtamieji padari-niai – sistemos, besiremian-čios itin trumpalaikė logika, kai siekiama vertės prieaugio iš finansinės veiklos ir dėme-sys sutelkiamas į techninį įvai-rių rizikos formų valdymą. Ir naujausia krizė rodo, kad fi-nansinėje veikloje kartais va-dovaujamasi visiškai autorefe-rencine logika, visiškai neatsi-žvelgiant į visuotinę gerovę il-galaikėje perspektyvoje. Pa-saulio finansų maklerių apsiri-bojimas vien trumpalaikių tikslų siekimu mažina finans-iinės sistemos gebėjimą atlikti tilto tarp dabarties ir ateities funkciją ir remti ilgalaikių ga-mybos ir darbo galimybių ra-dimąsi. Trumpais ir trumpiau-siais terminais apsiribojanti finansinė sistema tampa pavoj-inga visiems, taip pat tiems, kuriems pavyksta pasipelnyti finansinės euforijos tarpsniais (12).

11. Iš visa to išplaukia, kad kova su skurdu verčia bendradarbiauti tiek ekono-miniu, tiek ir teisiniu lygme-niu; toks bendradarbiavimas, siekiant įveikti minėtas prob-lemas, leidžia tarptautinei bendrijai ir pirmiausia netur-tingoms šalims rasti tarpusa-vyje suderintų sprendimų bei juos įgyvendinti sukuriant ekonomikai veiksmingus tei-sinius rėmus.

Palanga. Lurdo Marija. Birutės kalno šventykla

Ntr. E. Paukštės

Nukelta į 10-tą psl.

Proginė Lietuvos banko moneta, išleista Lietuvos globėjui Šv. Kazimierui atminti Jo 550-ųjų metinių proga. Monetos averse vaizduojamas nežinomo Lietuvos dailininko epitafinis Kazimiero Palaimintojo (trirankio) paveikslas, sidabro apkaustuose puošiantis Šv. Kazimiero (Karalių) koplyčią Vilniaus katedroje, kurios altoriuje saugojamas šventojo karstas. Paveikslas sukurtas apie 1520 m. Reverse vaizduojamas Kazimiero Jogailaičio (1440-1492) laikų Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės herbas. Monetos autorius dailininkas Giedrius Paulauskis

Rūpintojėli, pasilik

Kun. ROBERTAS PUKENIS

O kaip tu ilgais adventinio laukimo vakarais? Ar parašei laišką Kristui? Parašėm milijoną laiškų artimiesiems, giminėms, vyresniesiems, linkėdami laimės, meilės ir svajonių išsipildymo, bet ne visi mokėjo parašyti laišką Kristui. Jo adresas – tai amžinybė. Tas laiškas rašomas visą gyvenimą, kasdien. Mūsų mintys, žodžiai, darbai, laikysena palieka šviesią juostą arba tuščią lapą, o kartais tiesiog – juodą dėmę. Ak, kaip sunkiai praėjo ši diena! O daugiau jau ne, jau niekada, bet ir vėl klaida, apsilaidimas arba pergales džiaugsmas. Žmogaus ryžtas ir yra jo paties atgimimas. Taip 366 dienos sudaro vieną tomą. Kiek mums yra skirta tomų? Nesvarbu, palyginti yra labai nedaug. Sustojame trumpai akimirkai ir vėl išeinam, o pasaulis toks gražus. Taip gaila jį palikti. Atrodo, kad girdžiu, kaip jis ateina pro ūkanas, pro debesis, per pievas, pro Gedimino pilį. Ir meldžiu, tu pasilik, Rūpintojėli, su mumis. Kur tu eisi? Visur yra visokių žmonių, bet čia vis vien yra daugiau gerų negu pikty.

O kad tik gyvenimas būtų nuopelnų, o ne praradimo laikas. Kai ryto maldoje, nors akimirksniu pasveikinam Viešpatį, mes laišką pradedam rašyti kultūringai. Kai ateini į Bažnyčią, kai atveri širdį išpažinties, tavyje jau dvelkia amžinybė. Todėl mes ir susirenkame Viešpaties namuose, kad mūsų gyvenimo dienos būtų gražios, prasmingos... Tiesa, Kristus nesakė, kad tikintieji neturės vargų, bėdų, ligų, bet “mano jungas švelnus, mano našta lengva”. Lengviau tikinčiajam yra nugalėti sunkumus, pakelti gyvenimo kryžių. Ir vėl savo kelionėn matyti amžinybės saulę...

Tai ar laukei šv. Kalėdų? Jeigu laukėt, ilgėjotės, vadinasi gerai, tikėjimas yra gyvas, įžiebiantis romantiką, Dievo ilgesį. O jeigu laukiame, tai turime ir pasiruošti. Ar girdėjote Jono Krikštytojo balsą? “Taisykite Viešpačiui kelią, ištiesinkite takus”. Šie pranašo pasakyti žodžiai prieš du tūkstančius metų, yra lygiai taip pat aktualūs ir dabar, nes žmogaus prigimtis yra tokia pati. Mes turime kovoti su savimi, kad būtų tiesūs žodžiai, taika su kaimynais, vienybė tautoje. Gaila, kad lietuviai taip yra susiskaldę.

Lietuvos vardą kartoju tūkstantį kartų, įvairiausiais žodžiais, šviesiausiom spalvomis, vaivorykštės lankom. Jau prieš tūkstantį metų tu, tikrai, egzistavai. Pirmą kartą tave paminėjo žodžiu Litua. O buvo taip. XI š. pradžioje vokiečių vienuolė Kvedlin-

burgo metraščiuose užrašė: “šventasis Brunonas, dar vadinamas Bonifacu, arkivyskupas ir vienuolis, vienuoliktais metais savo atsivertimo Rusijos ir Lietuvos pasienyje pagonių užmuštas su aštuoniolika saviškių kovo 9 dieną nukeliavo į dangų”. Metraštininkė Lietuvą pavadino Litua. Nesvarbu, kad penkiomis raidėmis, bet tai tą pačią šalį. Lietuva yra septynios raidės lyg gintarinės žvaigždės.

Tai pati seniausias rašytinis dokumentas liudija, kad lietuvių gentys jau egzistavo prieš 1000 metų savo žemėse. Tūkstantis metų, kai mus vienija vienas vardas, ta pati kalba ir žemė, tas pats likimas. Tūkstantis metų, kai mus saugo Baltijos jūra, pažerdama saują gintarų. Ir neišsenkantis Nemunėlis neša mūsų vargo dienas, bėdas ir dainas į marių gelmes. Jau tūkstantis metų, kai Lietuvos sparnuotas angelas ją globoja.

Tai kaip mes paminėsime šį svarbų jubiliejų? Gal nupinsime maldų vainiką savo karalienei? Kas turi fantaziją, gal sodyboje iš rūtų raidės pasodins: Tau – tūkstantis metų, Tu būsi per amžius gyva ir laisva. Gal kas gražų Rūpintojėli pastatys? O svarbiausia, kad atgimtų mūsų tikėjimas, dvasia, kad vėl mes pasipuoštume dorybėmis. Pats brangiausias dalykas tautai yra sąmoningas, doras, žmogus, atsakingas prieš Dievą ir istoriją. Jis jungiasi nematomais saitais, nenutrūkstama grandimi su praeitimi, kuri neišvengiamai formuoja būtent tokią dabartį. Jam brangios tautinės ir krikščioniškos tradicijos.

SAVAITĖ LIETUVOJE

Tariasi su Lenkija

Premjeras Andrius Kubilius sausio 14 d. Varšuvoje susitiko su Lenkijos seimo pirmininku Bronislawu Komorowskiu ir senato pirmininku Bogdanu Borusewicziumi. Jie aptarė visiems rūpimus energetinius iššūkius. B. Komorowskio teigimu, tokie Rusijos projektai kaip dujotiekis Nord Stream nėra naudingi ne tik regionui, bet ir visai Europai ir todėl reikalauja glaudaus Lietuvos ir Lenkijos šalių bendradarbiavimo. Susitikimų metu sutarta siekti kuo spartesnio bendrų energetinių klausimų sprendimo.

A. Kubilius pabrėžė, kad Ignalinos atominės elektrinės, elektros tilto tarp Lietuvos ir Lenkijos statyba bei Lietuvos įsijungimas į UCTE sistemą yra mus vienijantis bendras interesas, kurio spartus įgyvendinimas reikšmingai spręstų viso regiono energetinio saugumo problemas. Premjero susitikimuose su Lenkijos seimo ir senato vadovais taip pat aptartos tautinių mažumų Lietuvoje ir Lenkijoje problemos.

ES politika

Vyriausybė pritarė 2009 m. Lietuvos Europos sąjungos (ES) politikos aktualiausių klausimų sąvadui. Iš viso pateikiamos aktualios 27 iniciatyvos, iš kurių 11 priskiriamos prie labai aktualių. Prie itin svarbiųjų priskiriamos Komisijos darbo programoje numatytos priemonės finansų rinkoms ir ekonomikos augimui, ES biudžeto peržiūra, ES Baltijos jūros strategija, energetinio saugumo, klimato kaitos, administracinės naštos verslui mažinimo klausimai, kovos su organizuotu nusikalstamumu iniciatyvos.

Europos ekonomikos atkūrimo plane numatomos neatidėliotinos priemonės, skirtos finansų krizei ir jos pasekmėms įveikti. Lietuvai ypač svarbūs šiame plane pateikti Komisijos pasiūlymai, susiję su energijos efektyvumo didinimu, transeuropinių energetinių jungčių papildomu finansavimu. Kitas itin svarbus projektas – Baltijos energetikos jungčių planas, padėsiantis integruoti Lietuvos energetikos sektorių į bendrą ES rinką ir tuo pat metu sušvelniantis neigiamas pasekmes po Ignalinos atominės elektrinės uždarymo.

SODROS deficitas

Sausio mėnesį “Sodros” (Valstybinio socialinio draudimo fondo) biudžeto deficitas sieks 260 mln. litų. Apie tai sausio 14 d. seimo Socialinių reikalų komiteto nariams pranešė fondo direk-

torius Mindaugas Mikaila. Jo duomenimis, per pirmąjį šių metų mėnesį planuojama surinkti 694 mln. Lt, o išlaidos sieks 953 mln. Lt. Šiandien “Sodra” į savo biudžetą yra surinkusi 97.5 mln. Lt. Tačiau sausis ir vasaris – blogiausi “Sodrai” mėnesiai. Pensijos kol kas neveluoja ir nenumatoma, kad galėtų vėluoti.

Vyriausybė pervedė lėšų, kad nesutriktų mokėjimas, o kitas trūkstamas lėšas stengiamasi skolintis iš valstybės įstaigų ir bankų. Iš Rezervinio fondo, iš kurio numarta iš viso skirti 600 mln. litų, jau pervesta “Sodrai” 100 mln. litų, dar 32.5 mln. litų iš valstybės biudžeto pervesta už valstybės draudžiamus asmenis

Pateikdamas praėjusių metų finansinius rodiklius, “Sodros” direktorius teigė, kad surinkta 100% planuotų pajamų, tačiau metų pabaigoje susidarė 1.209 bln. Lt minusas dėl gerokai išaugusių išlaidų.

Mažina išlaidas

Sausio 14 d. seimo valdyba perpus sumažino parlamentarų komandiruočių išlaidas, frakcijoms tokių lėšų visai nenumatyta (pernai kiekviena frakcija turėdavo po 20,000 Lt). 2009 m. seimo narių komandiruočiams skirta 1.7 mln. Lt, 2008 m. tam buvo skirta dvigubai daugiau – 3.4 mln. Lt.

Seimo pirmininko pirmosios pavaduotojos Irenos Degutienės teigimu, toks sprendimas priimtas, įvertinant ir tai, kad praėjusioje kadencijoje buvo pakankamai daug įvairių komandiruočių ir gal ne visada pagrįstų. Dabar seimo valdyba, sprendama, ar išleisti seimo narius į komandiruotes, svarsto, ar tai yra naudinga komandiruotė.

Baltijos parlamentui, lyginant su kitomis parlamentinėmis delegacijomis, numatytos daug didesnės lėšos, nors, palyginti su 2008 m., vis tiek mažiau – 100,000 Lt. Pernai tam tikslui buvo skirta 170,000 Lt. Mažiausiai – 15,000 Lt – komandiruočiams gaus seimo delegacija Seimo ir Ukrainos Aukščiausiosios rados grupuotėje. Pirmenybine laikoma seimo delegacija NATO parlamente komandiruočiams turės 155,000 Lt, pernai jai buvo skirta 200,000 Lt.

Daugumai seimo komitetų komandiruočių išlaidos sumažintos perpus – nuo 60,000 pernai iki 30,000 šiemet. Po 40,000 Lt komandiruočiams šiais metais turės Aplinkos apsaugos, Ekonomikos bei Valstybinio saugumo ir gynybos komitetai. **RSJ**

OVER A CENTURY OF SERVICE

1874

Turner & Porter

LAI DOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

Jūsų paslaugoms atidaryta antra – nauja stomatologinė klinika

Waterside DENTAL

9thLine Dental

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271-7171 (905) 785-3900

115 Lakeshore Road E. Mississauga, ON L5G 1E5
www.watersidedental.ca

104-3945 Doug Leavens Blvd. Mississauga, ON L5N 0A5
www.9thlinedental.ca

GENOVAITĖ
BREICHMANIENĖ

Tęsiny s iš 2 nr.

Ansamblis “Lietuva”
sovietmečiu

1944 m. vasarą Vilnius buvo vėl okupuotas Sovietų Sąjungos. Kai ansambliciai susirinko, J. Švedas pamatė, kad daugiau negu pusės narių trūksta. Svarbiausia, kad beveik visa vadovybė buvo pasitraukusi į Vakarų. O.A. Mikulskiai dirbo “Liaudies” ansamblyje, bet turėjo ir savo “Čiurlionio” chorą. Gana organizuotai beveik visas choras pasitraukė į Vakarų kartu. Jie išsivežė ir daug liaudies instrumentų. Vokietijoje dirbo prancūzų zonoje, o vėliau dauguma kartų emigravo į Ameriką. Klyvlande jis veikė iki A. Mikulskio mirties.

“Čiurlionio” ansamblis po karo Vokietijoje visiškai buvo panašus į J. Švedo ansamblį, nes turėjo savo sudėtyje ir šokius, ir liaudies instrumentų orkestrą. M. Baronaitė buvo prisijungusi prie “Čiurlionio” ir mokė tautinius šokius. Tai buvo stipriausias ansamblis išeivijoje. J. Švedo ansamblis neteko režisieriaus Gasparo Veličkos, A.O. Mikulskių, Marijos Baronaitės, Balio Pakšto, gražiabalsio Broniaus Marijošiaus, kuris buvo ansamblio solistas, aktoriaus ir solisto Valentino Poškaičio ir daugelio kitų. J. Švedas 1944 m. ansamblį organizavo iš naujo.

Kai nusileido “geležinė uždanga”, žinių iš Lietuvos neturėjom. Vėliau po Stalino mirties jau sužinojom, kad ansamblis vadinasi “Lietuva” ir gastroliuoja ne vien tik Lietuvoje. Aš turėjau labai gerą draugę Elenutę, kuri man nuolatots gana drąsiai rašydavo. Bet kai perskaičiau *Ateities kartoms*, sužinojau daug dalykų. Kaip ir galima buvo tikėtis, Lietuva vargo ir kentėjo. J. Švedas ir vėl buvo visų ansamblicijų tėvas. Jis rūpinosi visais. Vėl į šokėjus priėmė būrį studentų, nes žinojo, kad studentai visur ir visados neturtingi. A. Vyžintas surinko į savo knygą visų kartų ansamblicijų atsiminimus, iš kurių susidaro geras vaizdas apie ansamblio veiklą. Aš žinau, kad mes labai vargom gastroliuodami po Lietuvą vokiečių okupacijos metu, bet sunku suprasti, kad valstybinis ansamblis vykdamas į gastroles vežasi savo čiužinius, prikimštus šieno, kad turėtų ant ko miegoti... Kartais J. Švedas patardavo pasiimti ir maisto. Labai gražiai ir vaizdžiai visa tai aprašo dr. J. Savickas. Jis taip pat aprašo, kaip vienas po kito pradėjo dingti ansambliciai. Niekas ir niekur nebuvo saugus. Vieną kartą gastrolių metu visus prikėlė iš miego, išsivedė J. Švedą ir J.

Liaudies muzikos pirmūnas

Lietuva mini Jono Švedo 100-tąjį gimtadienį

Lingį. Po kelių valandų juodu paleido, bet išsivedė keletą ansamblicijų. Ansamblis turėjo nutraukti gastroles, nes neteko labai reikalingų žmonių. Dažnai J. Švedas kur nors ką sužinojęs, perspėdavo, kad keletą naktų namuose nenakvotų. Bet ir jis pats visą laiką buvo sekamas.

Nors ir priprato, kad pirmą reikia pagarbinti Staliną ir

S. Šimkų ir J. Žilevičių, kuris vėliau gyveno Amerikoje. S. Šimkus vis pajuokdavo piemenų muziką ir sakydavo, kad jeigu norim reprezentuoti Lietuvos meną, reikia turėti gerą simfoninį orkestrą, o ne piemenų birbynes ir skudučius. Tuo tarpu prof. J. Žilevičius suprato ir matė J. Švedo darbą ir dažnai jį pagirdavo ir paskatindavo dirbti toliau.

Jonas Švedas (dešinėje) su liaudies instrumentų meistru Pranu Serva

Leniną ir tik tada pradėti koncertą, bet reikalavimai vis didėjo. Kur tik ansamblis pasirodydavo, visur buvo sutinkamas su geriausiais atsiliepimais, nes jis buvo skirtingas ir gal tik vienas toks visoje Sovietų Sąjungoje. “Lietuva” gastroliavo po kitas sovietų respublikas. Jautriose J. Švedo harmonizuotose dainose, pritariant kanklėmis ir kitais liaudies instrumentais, neišvengiamai skambėjo patriotizmas savo Tėvynei. Kai pradėdavo ruošti naują repertuarą, J. Švedas turėdavo jį “apginti”. Reikalavimai eiti su gyvenimu ir vaizduoti laimingą tautų gyvenimą sovietinėj sistemoje vis gausėjo.

Prof. J. Jakelaitis, tuometinis Kultūros ministerio J. Banaičio pavaduotojas, prisiminė: “Susirinkome į pasitarimą ministerio kabinete, kažkaip nejauku net dalyvauti tokiam posėdyje, kai labai garbingas, labai nusipelnęs žmogus virpančioje rankoje laiko sulankstytą popieriaus lapą, o visi nujaučiame, kad tai pareiškimas atleisti iš darbo”. (*Ateities kartoms* psl. 38). 1962 m. birželio 8 d. J. Švedas buvo priverstas iš savo sukurto ansamblio “savanoriškai” pasitraukti. Tą įvykį jis skaudžiai išgyveno. Nors arčiau jį pažinojusieji sakė, kad ir anksčiau keletą kartų buvo atsidūręs netoli vagono, kuris važiavo į Sibirą.

Besimokydamas Klaipėdos muzikos mokykloje, J. Švedas turėjo du mokytojus

amžiams”. (*At. k.* psl. 21). Nors J. Švedas paliko ansamblį, bet jam visados rūpėjo, kas ansamblyje vyksta. “Juk ansamblis yra mano kūdikis...” – sakydavo jis. Ansambliciai jį mylėjo ir gerbė, nes žinojo jo darbą ir jo tvirtą nusistatymą neišeiti iš pasirinkto kelio. Nors ir buvo apdovanotas įvairiais sovietiniais medaliais ir premijomis, jis niekada nepriklausė komunistų partijai.

1971 m. spalio 15 d. nustojo plakusi Jono Švedo širdis. Jis paliko Lietuvai neįkainojamą turtą – išstobulintus liaudies instrumentus ir jautrias lyriškas liaudies dainas. Kaip atsakymą visiems abejingiems žinovams, jis parašė rapsodiją *Klonių aidai*, kurią pirmoje koncertinėje dalyje atlikdavo vien liaudies instrumentai. Rapsodija tartum apglėbdavo visą Lietuvą – jos gražią gamtą, garbingą senovę, linksmas ir liūdnas jos dainas... Kai dabar galime žiūrėti į viską iš laiko perspektyvos, sunku suprasti, kaip per trumpą savo gyvenimą jis įstengė tiek daug padaryti ir tiek daug palikti savo Tėvynei, kurią jis labai mylėjo...

Lietuvių liaudies instrumentai
už Tėvynės ribų

Gal didžiausias, geriausias pasirošęs buvo Montreolio lietuvių “Gintaras”, kuriam vadovavo J. Švedo mokinys Zigmas Lapinas. Jie turėjo gana daug liaudies instrumentų ir dar daugiau jų įsigijo, kai 1967 m. Montrealyje vyko tarptautinė paroda EXPO 67, kurioje pasirodė ir ansamblis “Lietuva”. Tą vasarą aš daug kartų buvau Montrealyje. Kalbėjau si su ansambliciais, klausiau kodėl nėra J. Švedo. “Jis neatvyko...” – tepasakė, bet nė vienas nepasakė, kad J. Švedo ansamblyje jau nėra. Kol Z. Lapinas vadovavo, ansamblis gana gerai laikėsi, dalyvavo IV Tautinių šokių šventėje, buvau jį pakvietusi ir į “Gyvataro” 25 m. – sidabrinį jubiliejų. Klyvlande instrumentais didžiavosi “Čiurlionis”, Čikagoje Balys Pakštas turėjo birbynių orkestrėlį, Toronte vyr. skautininkas Stepas Kairys ilgą laiką vadovavo skautų-čių kanklių ir birbynių orkestrui.

Koncertai – minėjimai
Vilniuje

Lietuva labai gražiai ir iškilingai paminėjo šio iškilaus muziko, kompozitoriaus profesoriaus Jono Švedo 100-ąjį gimtadienį. Koncertai-minėjimai prasidėjo spalio 7 d. Šv. Kotrynos šventovėje “Trečiuoju tarptautinės Jono Šve-

do liaudies instrumentinės muzikos festivaliu”, kuriame dalyvavo ir kitų tautybių atlikėjai, atlikdami ne tik J. Švedo, bet ir kitų autorių kūrinius, pritaikytus patobulintiems liaudies instrumentams. J. Švedas buvo šio naujo muzikos žanro pradininkas.

Spalio 8 d. Vilniaus miesto Rotušėje įvyko kamerinės muzikos koncertas, kuriame dalyvavo Latvijos, Estijos, Ukrainos ir Rusijos instrumentalistai ir Lietuvos kanklių ansamblis “Vaivora”, Vilniaus birbynių kvintetas, solistė Joana Gedmintaitė (sopranas) ir Skrabalai – Rokas Spalinskas.

Spalio 9 d. Lietuvos Muzikos ir Teatro akademijos Didžiojoje salėje įvyko iškilingas minėjimas – koncertas Lietuvių liaudies instrumentų patriarcho profesoriaus Jono Švedo 100-sioms gimimo metinėms paminėti, pavadintas “Klonių aidai”, pagal jo pirmąją rapsodiją, kurią jis parašė “Liaudies” ansambliui. Rapsodija buvo atlikta vien tik liaudies instrumentais dar karo metu.

Programą sudarė vien J. Švedo kūriniai, kuriuos atliko Valstybinis dainų ir šokių ansamblis “Lietuva”, kanklių ansamblis “Vaivora”, J. Švedo dainas jautriai atliko LMTA choras ir solistės Irena Milkevičiūtė ir Jūratė Švedaitė (J. Švedo vaikaitė). Visas koncertas skambėjo nuostabiai jautriai ir gražiai. Tokie ir yra J. Švedo kūriniai.

Spalio 11 d. Arkikatedroje buvo šv. Mišios už J. Švedą. Po to daug kas nuvyko į Antakalnio kapines prie baltomis gėlėmis ir žvakutėmis išpuošto jo kapo. Kunigas pašventino paminklą ir prof. dr. A. Vyžintas gražiai kalbėjo apie savo mokytoją... Tada birbynė ir kanklės pagrojo *Graži tu mano, brangi Tėvyne...* Dar numatyti buvo “Lietuvos” ansamblio koncertai Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje ir Vilniuje. Spalio 11 d. per Lietuvos televiziją buvo parodyta vienos valandos laida “Lietuvos idilė pagal J. Švedą”. Tai buvo vaizdai iš jo gyvenimo, ansamblio koncertų, Švedo darbai ir senųjų ansamblicijų prisiminimai. Spalio 22 d. Vilniuje įvyko ansamblio “Lietuva” koncertas, kur buvo atliekami J. Švedo kūriniai.

Jeigu J. Švedas anuomet jautėsi pažemintas ir iš savo įkurto ansamblio priverstas pasitraukti, tai dabar jį labai gražiai pagerbė jo buvusieji mokiniai ir ansambliciai. Daug pasidarbo prof. dr. A. Vyžintas, Jono Švedo premijos laureatas, apdovanotas DLK Gedimino ordinu, daug savo straipsnių paskelbęs Lietuvos ir užsienio spaudoje.

Naudotasi *Ateities kartoms* knyga. (Pabaiga)

• *Tauta, pamiršusi savo praeitį, yra be ateities.* (J. Basanavičius) • *Nežinia, kokią kelią nueisime – sunkų ar lengvą; svarbu, kokius pėdsakus paliksime žemėje išeidami.* (Partizanas Antanas Kraujelis-Siaubūnas) • *Darbas, be kitų gerų savybių, turi dar ir šią: trumpina dienas ir prailgina gyvenimą.* (Diderot) • *Tu negali savo gyvenimo nei prailginti, nei praplatinti, bet tik pagilinti.* (F. Foch) • *Reikia išmintingo žmogaus surasti išmintingą žmogų.* (Diogenas)

14 Mokslo ir kūrybos simpoziumo Čikagoje kalbėtojai sesijoje “Valstybė ir tauta”. Iš k. dr. Kęstutis Girnius, amb. Audrius Brūzga, doc. Darius Kuolys, dr. Vladas Stankevičius

Ntr. R. Jonaitienės

Kur yra valia, ten ir galimybė

Atkelta iš 1-mo psl.

Tautos nariai turi save tokiomis laikyti ir juos turi jungti bendra kultūra ir solidarumo, broliško jausmai.

Tautos sąvokos raida

Darius Kuolys, kultūros istorikas, buvęs kultūros ir švietimo ministeris, dabartinis Pilietinės visuomenės instituto direktorius, nagrinėjo Lietuvos statutuose bei konstitucijose vartotus išsireiškimus ir valdžios raidos momentus, įrodančius skirtumus tarp “Lietuvos tautos” ir “lietuvių tautos” sąvokų, ir kaip jos išsivystė Lietuvos istorijos eigoje. Jis priminė, kad lietuvių tauta vienu laiku buvo “Lietuvos giminė” ir “Lietuvos giminės”, buvo atskirai vadinama “lietuvių” tauta ir “lietuvių, žemaičių ir gudų” tauta. Vienu laiku jai priklausė dar ir prūsai, latviai bei jotvingiai, nes visi kalbėjo lietuviškai. Lietuvoje palaipsniui, anksčiau nei kitose valstybėse, vystėsi atviraluomės tautos samprata. Cicerono respublikos idealai irgi turėjo vaidmenį aptariant piliečių galimas pareigas, laisves ir teises. D. Kuolys aiškino, kaip etninės, kultūrinės ir politinės sąvokos persipina ir egzistuoja greta. Baigdamas jis klausė, ar Lietuvoje tikrai kuriama laisva bendruomenė-respublika, ar valstybinės prievartos aparatas tik perduodamas iš komunistų į kitas “elitinio valdymo” rankas? Jis pritarė, kad Lietuvoje konstitucijos yra tiek, kiek yra išaiškinęs Konstitucinis teismas, tautos priimta konstitucija, kuri kaipmat aiškinama nerinktų asmenų grupės. Jeigu netapsime savo krašto šeimininkais, būsim tik pavaldiniai.

Emigracijos bruožai

Lietuvos ambasadorius JAV Andrius Brūzga citavo Izraelio ir Airijos atvejus, kaip teigiamus emigracijos išsilaukimo pavyzdžius, pateikdamas istorinės statistikos ir apie Lietuvos emigraciją. Valstybių išsilaikymui esminiai veiksniai yra BNP, išlai-

dos gynybai, gyventojų skaičius ir naujosios technologijos. Emigracija nėra vien grėsmė, ji teikia galimybes verslui, paramai (2007 m. 4 bln. litų grįžo į Lietuvą), patirties pasisavinimui įvairiose srityse.

Lietuva nėra baigusi kurti pakankamų strategijų ir programų išsivijai. Valstybės ryšiai turi apimti platų emigracijos spektrą. A. Brūzga suminėjo įvairias institucijas, kaip TMID, Seimo ir PLB komisiją, kurios itin svarbios visų – lietuvių išsivijios bendruomenės ir Lietuvos vyriausybei rūpimų klausimų aptarimui. Tikėtina, kad naujoji vyriausybė toliau koordinuos ir puoselės reikalingas strategijas tautinės tapatybės, ryšių, kultūros ir kalbos išlaikymui bei grįžimui į Lietuvą.

Pilietybės išsaugojimas

Prieš pristatydamas paskutinę sesijos kalbėtoją, teisės daktarą Vladą Stankevičių, R. Narušienė priminė, jog Konstitucinis teismas, aiškinamas konstituciją dėl dvigubos pilietybės, pateikė ne interpretaciją, bet įtraukė naujus žodžius, kurių visuomenės referendumu priimtame dokumente nebuvo, naudojant žodžius “reti, atskiri atvejai”. Ji aiškiai pasakė, jog tai yra pakeitimas, padarytas prieš tautos valią. Atimdama pilietybę, svarbiausią žmogaus ryšį su Tėvyne, Lietuva užtrenkia duris tų asmenų grįžimui, baudžia išvažiavusius. “Ką mes kuriam?”, jeigu išvažiavusių gretos bus užpildomos kitų tautybių žmonėmis.

Dr. Vladas Stankevičius aiškino, kokios buvo pilietybės išsaugojimo galimybės iki 2006 m. lapkričio, kaip tos galimybės pasikeitė Konstituciniam teismui nutarus, kad priimančios kitos valstybės pilietybę praranda Lietuvos pilietybę “išskyrus atskirus atvejus”, kurie yra apibūdinami kaip “reti, išimtiniai”. Ši nutarimą pakeisti reikėjo, kad seimas priimtų naują pilietybės įstatymą, kuris užtruks pusantros metų pajudėti į priekį. Pagaliau 2008 m. liepos mė-

nesį seimas priėmė palankesnę įstatymą, kuriuo išvykusių iš Lietuvos piliečių vaikai išlieka Lietuvos piliečiais, taip pat išsaugojama antros kartos (“dipukų”) pilietybė, ir trečios kartos – piliečių, priimančių NATO ar ES šalių pilietybę. Tačiau prezidentas Valdas Adamkus vetavo šį įstatymą, pridėjo savo pataisas, o seimas neatmetė prezidento veto. Išliko įstatymas, kuriuo vaikai gimę užsienyje turi teisę išlaikyti Lietuvos pilietybę, taip pat dipukams liko galimybė turėti Lietuvos pilietybę, tačiau trečiosios bangos išeiviai, priimančios kitos valstybės pilietybę, praranda Lietuvos pilietybę.

Dr. Stankevičiaus teigimu, iš tikrųjų konstitucinės dilemos nėra – priėmimas kitos valstybės pilietybės neprieštarauja Lietuvos konstitucijai. Jis pabrėžė, kad 18, 29 ir 32 konstitucijos straipsniai, ginantys žmogaus ir piliečio laisves ir teises bei leidžiantys lietuviams apsigyventi Lietuvoje, remia šią PLB poziciją, kad negalima atimti išvykusių lietuvių pilietybės. Jeigu prezidentas laikysis nuostatos, kad reikia keisti konstituciją, tada galimas kompromisas būtų – aiškiau išdėstyti tik 8 ir 32 straipsnius, nes dabartinės referendumo taisyklės, nustatančios pakeitimui reikalingą balsų persvarą, būtų rizikingos šio klausimo sprendimui išsivijai palankia linkme. Pats geriausias variantas būtų, jei naujasis seimas priimtų naują įstatymą – dabartinis pilietybės įstatymas galioja tik iki 2010 m. sausio 1 d. Taip pat būtina pakeisti dabartinę praktiką, pagal kurią pilietybę atima Migracijos departamentas, praneša “Valstybės žiniuose”. Tai turėtų daryti tik imigracijos teismas arba konsulinė įstaiga, kad asmuo galėtų apie tai žinoti iš anksto, turėtų progą apginti savo teises.

Kalbėtojas sutiko su R. Narušienės teiginiu, kad reikia dabar tik politinės valios šiems reikalams išspręsti. “Ten kur yra valia, ten yra teisinės galimybės”. **RSJ**

KANADOS ĮVYKIAI

Kanada sveikina Obamą

Naujai išrinktą JAV prezidentą kanadiečių vardu pasveikins daina populiarius Nataniel Dett choras, esantis Toronte. Ši dainininkų grupė gavo kvietimą dalyvauti naujai išrinkto JAV prezidento B. Obamos prisaiškinimo iškilmėse. Vašingtone 21 dainininkas ir jų vadovas Brinerd Blyden – Taylor dalyvaus Martin Luther King skirtame šventiniame koncerte bei Kanados ambasadoje Vašingtone rengiamame vakare. Choras taip pat parengė 40 min. programą, kurią atliks Smithsonian muziejuje tautų kultūrų šventėje. Šis nedidelis choras susibūrė prieš 10 metų. Jis pavadintas įžymaus Kanadoje gyvenusio juodojo kompozitoriaus R. Nathaniel Dett vardu. Kanados dainininkai atlieka daugiausia afrikietiško stiliaus dainas, taip pat klasikos, džazo kūrinius, liaudies ir tradicines afrikiečių religines giesmes.

Ontario provincijos konservatorių partijos vadovą išgelbėjo jo partijos narė Scottie Laurie. Ji pasiūlė užleisti savo vietą parlamente, nes J. Tory per rinkimus pralaimėjo savo rinkiminėje apylinkėje ir nepateko į parlamentą. Konservatoriai paliko jį partijos, o tuo pačiu ir opozicijos vadovu, bet politinė veikla, pasilikus už parlamento durų, yra ne tokia veiksminga. Provincijos liberalų vyriausybės vadovas D. MacGuinty pareiškė, kad jis norėtų matyti parlamente stiprią opoziciją kartu su jos vadovu.

Daugiau kaip trys dešimtys palestiniečių – Kanados piliečių buvo išgabenti iš Gazos, kur jau trečia savaitė vyksta karo veiksmai. Izraelio armija, atsakydama į HAMAS šaudomas raketas į Izraelio teritoriją, ketina sunaikinti jų bazę Gazoje. Žuvo 14 Izraelio karių ir daugiau kaip 800 palestiniečių. Visame pasaulyje vyksta protesto mitingai prieš karą. Jungtinių tautų organizacija, didžiausių pasaulio valstybių vadovai ragina abi puses tartis ir nutraukti karo veiksmus. Daugelyje valstybių vyksta palestiniečius arba Izraelio vyriausybę palaikančios eisenos ir mitingai, juose reiškiamas protestas dėl betikslinio civilių gyventojų žudymo. Kanados vyriausybė per Jungtinių Tautų organizaciją ir Raudonąją kryžį paskyrė 3 mln. dol. maistui ir vaistams Gazos gyventojams.

Tradicionis telefonas vis dažniau keičiamas modernesniu, nešiojamuoju, kuris gali pasitarnauti ir kaip fotoaparatas, laikrodis, kompiuteris ar TV ekranas. Statistika apskaičiavo, kad 3 iš

10 Šiaurės Amerikos gyventojų galima pasiekti tik bevieliu telefonu. Kanadoje sėkmingiausiai bevielio ryšio telefonus platina populiari “Rogers” ryšių verslovė. Vien per paskutinįjį metų ketvirtį ji pardavė 200,000 naujų abonentų; tai gerokai daugiau nei pernai per tą patį laikotarpį. Populiariausi *Apples* iPhones. Rogers – vienintelė įmonė Kanadoje, kurios ryšiai yra suderinti su *Global System for Mobile Communications Technology*, užtikrinančia bevielio ryšio greitį ir kokybę.

Br. Kolumbijoje, kur iškrito daug daugiau nei paprastai sniego, kartu su lietuimi prasidėjo didžiuliai potvyniai. Slėniuose, kur įsikūrę ūkininkai, gyvulių augintojai, potvyniai padarė daug žalos. Ne mažesnę pavojų kelia sniego griūtys kalnuose. Daug kur uždaromi slidinėjimo centrai. Nepaisant įspėjimų, nuo sniego griūčių vis dar žūsta neatsargūs slidininkai. Per šį sezoną dėl sniego griūčių žuvo 12 žmonių. Didesnė nei paprastai sniego danga ir šaltis kelia daugiau rūpesčių ir greitosios pagalbos tarnybai. Otavoje, kur per vieną naktį iškrito 15 cm sniego, 4 sniego kasėjams prireikė pagalbos dėl gauto širdies smūgio. Visus juos pavyko išgelbėti, laiku atvežus į ligoninę. Medicinos tarnyba primena, kad šaltis ir įtampa, kasant didesnę sniego kiekį, labiau apkrauna širdis, todėl turintys širdies ligų požymius turi būti atsargūs. Pastebėta, kad gruodžio ir sausio mėnesiais pagausėja širdies ligų priepuolių, daugiau mirties atvejų dėl jų.

Kanados pašto tarnyba tarnyba įspėja, kad padidėjo pirmos klasės pašto (snailmail) paslaugų kainos. Kanadoje siunčiamas laiškas kainuoja 54 ct, į Jungtines Amerikos Valstijas – 98 ct. Siunčiamiems laiškam į kitas užsienio valstybes pašto ženklai kainuoja 1.65 centus.

Ontario provincijos policija pateikė daugiau kaip 30 kaltinimų vienam Muskoka parko klubui. Praėjusių metų vasarą grupė jaunuolių po vakaro “Lake Joseph Club”, važiuodami namo, nesuvaldė automobilio. Persėkė kelio saugos užtvartą, automobilis su keleiviais nūgrimzdė į Joseph upę. Trys paskendo, išsigelbėjo tik viena mergina. Nustatyta, kad autoįvykis kilo dėl vairuotojo girtumo ir didesnio nei leistina greičio. Klubas saviškai ir tarnautojai kaltinami, kad aptarnavo jau pakankamai išgėrusius jaunuolius, pažeidė alkoholio pardavimo nuostatas ir kt. **SK**

MŪSŲ TĖVYNĖJE

PARODA RYGOJE

Užsienio reikalų ir kultūros ministeriai Vygaudas Ušackas ir Remigijus Vilkaitis Rygoje, Latvijos karo muziejuje, sausio 9 d. atidarė Lietuvos 1000-mečio programos parodą „Lietuva: kultūra ir istorija“. Atidaryme dalyvavo Rygoje reziduojantys užsienio diplomatai, Latvijos valstybės institucijų atstovai. Tai išsamus ir vaizdingas 1000 metų pasakojimas apie Lietuvą latvių kalba. Jame pateikiami svarbiausi Lietuvos istorijos įvykiai ir kultūros žymės. Parodą lydi informacinis leidinys latvių kalba. Lietuvos 1000-mečio paroda „Lietuva: kultūra ir istorija“ 2008 m. buvo rodomos Estijoje, Moldovoje ir Suomijoje. 2009-2010 m. ši kilnojamoji paroda keliaus po Gudiją, Lenkiją, Rusiją, Ukrainą, Vokietiją, JAV, Kanadą, Izraelį ir Japoniją.

POPULIARUS LEIDINYS

Dienraštis *Vakarų ekspresas* išlieka vienas populiariausių laikraščių šalyje ir patenka į skaitomiausių Lietuvos dienraščių septintuką. 2008 m. rudenį bendrovės TNS „Gallup“ atlikto spaudos rinkos tyrimo duomenimis, *Vakarų ekspresas* nusileidžia tik valstybiniams leidiniams ir regioniniams laikraščiams *Šiaulių kraštas*, yra antras tarp populiariausių šalies regioninių dienraščių. Tyrimo duomenimis, vidutinė *Vakarų ekspreso* skaitytojų auditorija siekia 3.2%, arba 85,300 skaitytojų. Bendra dienraščio skaitytojų auditorija siekia 6.5%, arba 170,000 skaitytojų. *Vakarų ekspreso* vykdomojo redaktoriaus Gedimino Gudavičiaus teigimu, nors šie metai įvardijami kaip vieni sunkesnių pastaruoju laikotarpiu, *VE* planuoja ne tik išlaikyti visas turimas pozicijas, bet ir, atsižvelgdamas į skaitytojų rekomendacijas, dar patobulinti laikraščio turinį. Jau išplėsta „Sukaktuvinių“ rubrika, planuojama daugiau dėmesio skirti švietimo temoms, Vakarų Lietuvos gyvenimo aktualijoms, šeštadieniais pas mažuosius skaitytojus grįš *Ekspresiukas*. Pasak vykdomojo redaktoriaus, ir toliau daug dėmesio bus skiriama balansui tarp neigiamų ir pozityvių naujienų išlaikyti, todėl šeštadieniniai numeriai daugiausia bus skiriami pastarosioms.

VAIKŲ MIRTINGUMAS

Pagal nelaiminguose atsitikimuose mirštančių vaikų skaičių Lietuva tarp 39 Europos valstybių yra blogiausiųjų dešimtuoke, o pagal avarijose žūstančių vaikų skaičių – beveik vyrauja.

Daugiau vaikų žūsta tik Rusijoje, kaip skelbiama Pasaulio sveikatos organizacijos 2009 m. gruodžio mėn. pranešime, kuriame apžvelgiami 39 Europos valstybių duomenys apie vaikų mirtingumą 2003-2005 m. Lietuva ir Graikija yra antroje vietoje, toliau rikiuojasi Kroatija, Kazachstanas, Latvija, Ukraina, Portugalija, Belgija ir Estija. Pagal bendrą nelaiminguose atsitikimuose žuvusių vaikų ir jaunuolių iki 19 metų amžiaus statistiką Lietuva yra 8 vietoje tarp tiriama 39 šalių. Lietuvoje nelaimėse (be avarių) per metus vidutiniškai žūsta daugiau nei 22 vaikai 100,000 gyventojų. Pagal bendrą vaikų mirčių nelaimėse skaičių pirmąją Rusiją, Kazachstanas ir Moldova, mažiausiai žūstančiųjų Makedonijoje, Olandijoje ir Gruzijoje.

UŽBAIGS RŪMUS?

Naujoji vyriausybė yra pasiryžusi šiemet užbaigti Valdovų rūmų statybą. Pagal seimo priimtą 2009 m. biudžetą į Valdovų rūmų statybas planuojama investuoti daugiau kaip 50 mln. litų. Premjero Andriaus Kubiliaus vadovaujama vyriausybė Valdovų rūmų statyboms paskyrė dar 12 mln. litų daugiau, nei buvo numatę ankstesnė, G. Kirkilo vadovaujama vyriausybė. Valstybės investicijų programoje visus Valdovų rūmų statyboms numatomus 50.6 mln. litų planuojama skirti iš valstybės biudžeto. Daugiau kaip 200 mln. litų jau kainavusių Valdovų rūmų planuojama baigti 2009 m. liepą. Jų atidarymas bus vienu pagrindinių Lietuvos vardo 1000-mečio minėjimo renginiu. Atidaromuose Valdovų rūmuose liepos 6 d. rengiamasi atidaryti didelę parodą. Seimui pateiktame biudžeto projekte Nacionaliniam muziejui Valdovų rūmams skiriami 12.8 mln. litų dalijami į 8.8 mln. litų išlaidoms ir 3 mln. litų darbo užmokesčiui. Numatyta, kad Valdovų rūmuose iki 2009 m. liepos iš viso dirbs 130-150 žmonių.

SUDAROMA VR TARYBA

Sausio 14 d. Valdovų rūmų administracijai paskelbus žinią interneto tinklalapyje www.valdovurumai.lt visuomeninės organizacijos, Lietuvoje veikiančios kultūros paveldo srityje, yra kviečiamos pateikti po vieną kandidatą į Valdovų rūmų tarybą. Organizacijos pristato savo siūlomus kandidatus elektroninio pašto adresu: personalas@lietuvos-pilys.lt. Po sausio 28 d. toms organizacijoms kandidatų sąrašas bus pateiktas balsavimui. **RSJ**

LIETUVIŲ TELKINIuose

Politinės studijos ir Laisvės premija

Renginys Lemonte, IL, laukiantis visuomenės dėmesio

Pasaulio lietuvių centre Lemonte, IL, sausio 31-vasario 1 d.d. vyks Politinių studijų savaitgalis. Jo metu jau ketvirtą kartą bus paskelbtas bei apdovanotas JAV lietuvių įsteigtos Laisvės premijos laureatas-ė. Pirmąją Laisvės premiją prieš trejus metus buvo apdovanota Sausio 13-ąją prie Vilniaus televizijos bokšto Lietuvos Nepriklausomybę gynusi ir po sovietų tankų vikšrais žuvusi Loreta Asanavičiūtė (premią įteikta jos mamai Stasei Asanavičienei). 2007 m. Laisvės premija buvo skirta už ištikimą tarnystę bei darbą Tėvynės labui Gudijoje nužudytam Lietuvos saugumo departamento pulkininkui, diplomatui Vytautui Pociūnui (premią įteikta šeimai). Pernai apdovanoti du laureatai: JAV LB NY apygardos pirmininkė Ramutė Žukaitė už aktyvią veiklą bei vadovavimą Niujorko lietuvių kovai dėl vienintelės Manhattane lietuvių šventovės išsaugojimo ir dienraščio *Lietuvos žinios* vyr. redaktorius Valdas Vasiliauskas už aktualius politinius rašinius.

Iki šiol ši premija, kuria siekiama pagerbti patriotine veikla Lietuvai ir lietuvių tautai nusipelnčius asmenis, buvo teikiama ten, kur ji buvo įsteigta – Los Angeles. Tačiau šiemet Politinių studijų savaitgalį, o kartu ir Laisvės premijos teikimą nutarta perkelti į miestą su gausnes lietuvių bendruomene. Rengėjai Čikagoje tikisi sulaukti didesnio JAV lietuvių visuomenės, ypač jaunimo, dėmesio. Apdovanojimo iniciatorius ir aukotojas – Kalifornijoje gyvenantis medicinos profesorius dr. Rimtautas Marcinkevičius, nuo 2006-ųjų kasmet iš savo asmeninių lėšų premijai skiria bent po 1,000 dolerių. Šiuo metu veikia ir atviras „Laisvės premijos fondas“, kuriam gali aukoti visi. Šio fondo dėka laureatams jau pernai buvo įteikta gerokai daugiau kaip 1,000 dolerių premijų.

Anot dr. R. Marcinkevičiaus, mintis įsteigti tokią pavyzdžio išeivijoje neturinčią premiją jam gimė berengiant pranešimą apie emigrantus vienam iš ankstesnių Politinių studijų savaitgalių, kuriuos Los Angeles organizuodavo Lietuvių fronto bičiulių sambūrio nariai. Šiemet Čikagoje rengiamo Politinių studijų savaitgalio tema – „Lietuvos valstybės politikos, ekonomikos, kultūrinių ir dvasinių vertybių vystymo perspektyvos ir reikšmė, užtikrinant lietuvių tautos išlikimą Lietuvoje ir išeivijoje XXI šimt.“.

Renginyje laukiama pasikaitininkų ne tik iš JAV bei Kanados, bet ir iš Lietuvos: kovotojos už Lietuvos laisvę,

Ankstesnių metų Laisvės premijos laureatai: viršuje – Sausio 13-osios Lietuvos Laisvės gynėja Loreta Asanavičiūtė, Saugumo pulkininkas, diplomatas Vytautas Pociūnas; apačioje – JAV LB NY apygardos pirmininkė R. Žukaitė (dešinėje) su žurnalistine V. Vasiliausku skirtą premiją atsiėmusia jo dukra (2008)

garsios rezistentės vienuolės Nijolės Sadūnaitės, LNK televizijos žurnalistinių tyrimų laidos „Paskutinė instancija“ redaktorės, pagarsėjusios korumpuotų politikų bei valdininkų demaskavimu žurnalistės Rūtos Grinevičiūtės, Lietuvos radijo žurnalisto, laidos „Dienos tema“ vedėjo bei politikos apžvalgininko, neabejingo emigrantų aktualijoms Tomo Dapkaus.

Taip pat Politinių studijų savaitgalį dalyvaus bei pranešimus skaitys buvęs Lietuvos kariuomenės Lauko pajėgų vadas, brigados generolas Arvydas Pocius (Norfolkas, JAV), ekonomistas prof. Valdas Samonis (Torontas, Kanada), Pasaulio lietuvių bendruomenės pirmininkė Regina Narušienė (Čikaga, JAV), savaitraščio *Amerikos lietuvis* politikos apžvalgininkas Bronius Nainys (Čikaga, JAV) bei kiti žymūs JAV lietuvių visuo-

menės veikėjai.

Renginio metu vyks politinis simpoziumas, jaunimo politinės studijos, bus demonstruojamas latvių sukurtas filmas „Soviet Story“ apie Sovietų Sąjungos nusikaltimus.

Politinių studijų savaitgalį Čikagoje rengia Laisvės premijos fondas, Lietuvių fronto bičiuliai (Kalifornijos bei Vilniaus skyriai) ir JAV lietuvių Visuomeninis komitetas už LR pilietybės išlaikymą, suteikus kitos šalies pilietybę.

Dėl informacijos rengėjai kviečia kreiptis: dėl viešbučio bei programos – skambinti Rimtautui, tel.: 760 408-6700, dėl programos ir banketo rezervacijų – Rūtai, tel.: 630 910-6803 arba rašyti el. paštu: rutakunca@yahoo.com arba biciulyste@gmail.com.

Vaiva Ragauskaitė,
JAV lietuvių Visuomeninio komiteto atstovė spaudai

Bloor West Village
DENTAL CARE
Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas
Dr. I. Matiu
2373 Bloor St. West
Tel. (416) 763-5677

Montrealietė Sofija Skučienė, vyriausia iš Skučų šeimos, atšventusi 80-tą gimtadienį su 9 iš jos 12 vaikų Arūno ir Rūtos Šlekių vasarnamyje

Kyoto premija – kanadiečiams

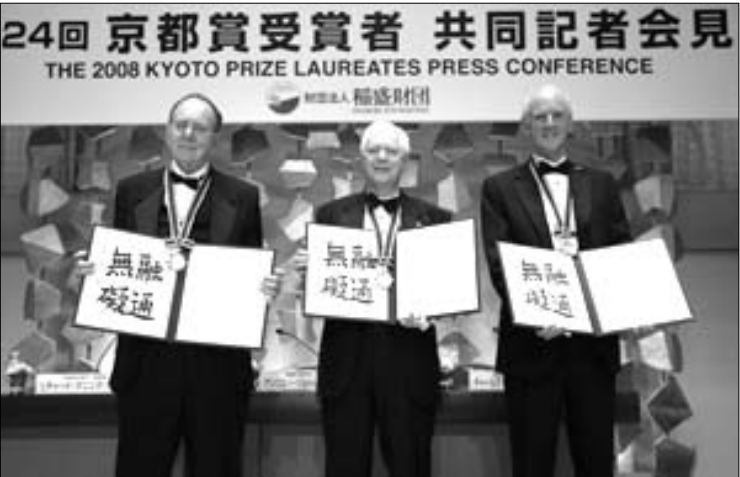
Pati svarbiausia tarptautinė Japonijos Kyoto premija – 2008 paskirta trimis mokslininkams – dviems kanadiečiams ir JAV atstovui. Ja apdovanotas biologijos mokslininkas A. Pawson (Toronto Mount Sinai Hospital mokslo tyrimo cent-

ras) ir filosofas iš Montrealio Ch. Taylor. A. Pawson, pasaulyje žinomas molekulinės biologijos mokslininkas, tyrinėja žmogaus ląstelių sąveiką, jų įtaką įvairioms imuninėms ligoms, diabetui, vežio atvejais. Biologijos specialistas yra pel-

nęs ne vieną valstybinį ir tarptautinį apdovanojimą. Už nuopelnus mokslui ir visuomenei A. Pawson yra suteiktas garbingiausias Kanados piliečio vardas (*Order of the Companions of Honour*). Šį vardą yra gavę tik 9 kanadiečiai.

Montrealyje gyvenantis ir dirbantis filosofijos mokslininkas Ch. Taylor apdovanotas už socialinės filosofijos darbus, siekiant įvairių kultūrų harmonijos ir sugyvenimo. Trečiasis laureatas R. Karp yra JAV kompiuterių mokslininkas.

Kyoto premiją 1985 m. įsteigė Japonijos elektroninės įrangos bendrovė *Kyosara Corp.*, apdovanodama asmenis už jų kūrybinį įnašą į meno ir filosofijos, pagrindinių mokslų ir modernios technologijos sritis. Premijos dydis – daugiau kaip pusė mln. dolerių (Cdn.). SK

Kyoto – 2008 premijos laureatai, iš k. R. Karp (JAV), kanadiečiai – molekulinės biologijos mokslininkas A. Pawson ir filosofas Ch. Taylor

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose -

TALKA

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125 Fax. 905 544-7126

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 62 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ: kasd.pal.čekių sąsk. iki ..0.75% santaupas1.00% kasd. pal. taupymo s1sk. .0.75% INDĖLIAI: 90 dienų indėlius1.80% 180 dienų indėlius1.90% 1 m. term. indėlius2.50% 2 m. term. indėlius3.00% 3 m. term. indėlius3.50% 4 m. term. indėlius3.75% 5 m. term. indėlius3.75% RRSP ir RRIF (Variable)1.00% 1 m. ind.2.50% 2 m. ind.3.00% 3 m. ind.3.50% 4 m. ind.3.75% 5 m. ind.3.75% PASKOLAS Asmenines nuo5.60% nekiln. turto 1 m.5.60%	ATIDARYKITE TALKOJE NAUJA TAUPOMĄ SĄSKAITĄ, ATLEISTĄ NUO VALSTYBĖS MOKESČIŲ – (Tax-free savings account – TFSA) MOKAME PALŪKANAS: 1 metams – 2.85% 2 metams – 3.35% 3 metams – 3.85% 4 metams – 4.10% 5 metams – 4.10 % •Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai •Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mln. dol. ir Kanados valdžios iki \$100,000.00 sumos draudimu
---	--

Sekite kasdienę informaciją apie nuošimčius TALKOJE MASTER CARD KREDITO KORTELĖ – INTERAC KORTELĖ TINKLAPIS: www.talka.ca

LIETUVIAI PASAULYJE

JAV

Los Angeles mieste, CA, Šv. Kazimiero lietuvių parapijoje buvo surengtas prieškalėdinis pokylis su menine programa. Jį pradėjo trumpu žodžiu parapijos komiteto pirm. Karis Petrulis. Po jo kalbėjo parapijos administratorius kun. Tomas Karanauskas apie parapijos pastatų vidaus ir išorės remontus, kurių vykdymą nuoširdžiai parėmė parapijiečiai. Taipgi pasidžiaugė veikiančia prie parapijos lituanistine mokykla. Toliau buvo pagerbti du uolūs parapijos komiteto nariai – Angelė Vaičekauskienė ir Romas Žemaitaitis. Taipgi buvo pokylio dalyviams pristatyti penki nauji komiteto nariai: daktarai Rolandas ir Danutė Giedraičiai, dr. Alma Stončienė, dr. Birutė Pociūnas ir mokytoja Vilija Virbalienė. Meninėje programoje pasirodė Indrė Viskontaitė, gimusi ir augusi Toronte, Kanadoje, dabar esanti San Francisco muzikos filharmonijos solistė, atlikdama garsųjų kompozitorių W.A. Mozart, G. Faure, O. Golijov, G. Pucci, F. Lehar, D. Luigi, o taip pat J. Tallat-Kelpšos bei B. Dvariono kūrinius, pritariančią pianistui Ian Scarfe. Pokylio dalyviai solistei ir akompaniatoriui atsidėkojo ilgu plojimu.

Palm Beach, FL, Lietuvių švietimo ir kultūros centras bei lituanistinė mokykla “Saulės krantas” suorganizavo renginį “Kalėdinis vakaras”. Gražiai papuoštoje salėje buvo susirinkę apie 170 žmonių. Lituanistinės mokyklos mokiniai suvaidino kalėdinį vaidinimą “Angelas delne”, sukurta Matteo Cucchiara, parengta Violetos Leikytės-Cucchiara. Solo dainas atliko Miami Grand operos solistas Rolando Polo ir V. Leikytė-Cacchiara. Vietinė dainų grupė pagiedojo kalėdinių giesmių. Šventės organizatoriai: Lietuvių švietimo ir kultūros centro darbuotojai Jolita Dromanskaitė, Jūratė Barkauskaitė-Meister, muz. Renata Armalaitė, lituanistinės mokyklos vedėja Inga Baniotienė ir jos padėjėjai.

Portugalija

Prieš Kalėdas Portugalijoje gyvenantys lietuviai susirinko kartu švęsti Kalėdas ir palydėti senuosius metus. Susirinkimas vyko Lisabonos mieste, viename restorane ant Tezo upės kranto. Į šventines vaišes susirinko nemažai tautiečių, daugiau negu tikėtasi. Jose dalyvavo ir Lietuvos ambasadorius Portugalijoje Algis Rimkūnas ir jo žmona, ambasados patarėja Hilda Griškevičienė su šeima. Po vaišių vyko bendruomeninis susirinkimas. Jame daug dėmesio skirta ateinančių metų renginiams. Buvo pritarta lietuvių bendruomenės valdybos pirm. Ingos Kilikevičienės pasiūlymams: surengti lietuvių kultūros dienas, vaikų piešinių konkursą “Aš – lietuvis”, Lietuvos vardo 1000-mečiui skirtą viktoriną “Ką mes žinome apie Lietuvą”, rankdarbių parodą, liaudies dainų vakarą per Jolines. Jau rengiamasi paminėti Vasario 16-ąją.

Latvija

Ilgametė Latvijos lietuvių bendruomenės pirmininkė yra Jovita Budzinauskienė, pasižymėjusi plačia lietuviška veikla šiame krašte. Ji yra gimusi Plungėje ir baigusi mokslus Vilniuje. 1959 m. atvyko į Rygą ir čia darbuosi technikos universitetuose. Prasidėjus Lietuvos atgimimui, ji išitraukė į lietuvišką veiklą. Buvo viena Lietuvos ambasados Latvijoje steigėjų. Tragiškomis Lietuvai valandomis, kai buvo sovietų užimtas Lietuvos radijas, J. Budzinauskienė per Latvijos radiją skaitė žinias lietuviškai apie įvykius Lietuvoje. Nuo 1993 m. ji yra Latvijos lietuvių bendruomenės pirmininkė. Iš tikrųjų ji subūrė lietuvių organizacijas Latvijoje į bendruomenę. Ji taipgi keliuose miestuose įsteigė lituanistines mokyklas, subūrė didžiulį lietuvių folkloro ansamblį, kuris dalyvavo lietuvių dainų šventėse, įvairiuose renginiuose Latvijoje. Latvijos lietuvių bendruomenės sportininkų komanda pasižymėjo V ir VI Pasaulio lietuvių sporto žaidynėse. J. Budzinauskienė yra ir Latvijos lietuvių bendruomenės leidinio *Lietuvių balsas* vyr. redaktorė.

Gudija

Gervėčių parapijos gražiam Petrikų kaime, kurį iš vienos pusės supa miško juosta, o iš kitos – Ašmenos upė, gyvena šiame krašte pagarsėjusi dainininkė, audėja, metraštininkė Marija Mažeikienė. Ji iš savo močiutės mokėsi senoviškų dainų, iš kaimo pasakorių – padavimų, legendų, pasakų, gyvenimo išminties. Visą jos gyvenimą lydėjo lietuviška daina. Ji yra išsaugojusi nuostabią kraičio skrynį, kurioje telpa gražiausios šio krašto dainos, audimo raštai, pasakojimai, atsiminimai, jos sukurti eilėraščiai, krašto praeities istorijos, protėvių išmintis. Ji taipgi dalyvauja “Žilvičio” ansamblyje; dainuoja ir šoka, dalijasi savo talento dovanomis su visais, kam yra brangus lietuviškas kraštas. Praėjusių metų lapkričio 24 d. ši talentinga Gervėčio krašto duktė šventė 85 metų amžiaus sukaktį. JA

Ko nebijoti?

TŽ redakciją pasiekė Marius Staskevičiaus iš Lietuvos straipsnis, pavadintas “Apie būsimos kadencijos TS-LKD darbų kryptis”. Glaustai pateikiame savo skaitytojams autoriaus siūlymus.

Skubiausias darbas – biudžeto išbalansavimas, neleisti bankrotuoti biudžetui. Socialinės atskirties mažinimas – nekilnojamojo turto mokesčio įvedimas; visuotinis turto deklaravimas; antimonopolinis ryžtas, arba viduriniojo sluoksnio didinimas ir stiprinimas; principinis pripažinimas, kad progresiniai mokesčiai nėra blogai; akcizų alkoholiui, rūkalams, degalams didinimas. Neteisingumo šalinimas – nebijoti eiti prieš bet kurios srities monopolistus; nebijoti užkabinti stambiają žiniasklaidą; nebijoti rinkėjų ir referendumų; nebijoti draugiško bendradarbiavimo su paksistais, darbiečiais, valstiečiais; nebijoti biurokratinį klanų; nebijoti teismų reformos; nebijoti nugriauti kokio turčiaus nelegalią pilaitę...

Vilniaus radijo laidos užsieniui girdimos kasdieną, 7 v.v. 9875 kHz dažniu, 31 m bangos ruože.

“AgroBalt” mugė Kaune

ZITA BILEVIČIŪTĖ

“AgroBalt 2008” paroda. Čia galima buvo įsigyti įvairiausių rodinukų

Koncertuoja Batniavos kultūros centro ansamblis “Karklynėlis”

2008 m. spalio 2-4 d.d. Kaune, Lietuvos žemės ūkio Universiteto miestelyje įvyko tarptautinė specializuota žemės ūkio ir maisto pramonės paroda “AgroBalt 2008”. Ji rengiama jau 17-tą kartą. Parodoje dalyvavo 364 dalyviai.

Trečdalis – didelės ir gerai žinomos bendrovės, kiti – smulkieji ūkininkai, sodininkai, daržininkai, tautodailininkai, kulinarinio paveldo specialistai. Čia buvo galima pamatyti ir galingą traktorių, ir drožinėtus medinius šaukštus. Ūki-

ninkai atvyko apsižiūrėti, o kiti ir įsigyti naudingos žemės ūkio technikos bei kitų padarų. Ir didelius, ir mažus traukė gyvūnų įvairovė – iš Europos šalių suvežti retų veislių naminiai gyvūnai: triušiai, avys, žirgai, poni arkliai, karvės,

“AgroBalt 2008” paroda. Tautodailininkų menas

paršeliai ir kt.

Sodininkų laukė platus pasirinkimas žemaūgių ir kitokių vaismedžių bei uoga-krūmių. Sodininkas Antanas iš Rokiškio visus stebino savo atsivežtomis stambiavaisėmis avietėmis, kurios savo derlių veda nuo liepos mėn. iki pat šalnų. Ūgelio kaina 15-20 litų.

Sūrininkės iš Ukmergės raj. parodos lankytojams siūlė kulinarinio paveldo produkciją: originalius sūrius su kmymais, aguonomis, razinomis ir kitais prieskoniais, o taip pat rūkytus sūrelius. Paragavę šių skanėstų, pirkėjai šluote šlavė prekystali.

Buvo ir svečių iš Latvijos, kurie pardavinėjo latvišką duoną – tarp jų ir duoną įkeptą su česnakais ir rūkyta šonine. Na, o estai siūlė įvairiausių

produkciją iš šaltalankių, pradedant sirupu, baigiant trauktine. Visko net neįmanoma išvardinti. Čia pat buvo galima pasivaikinti kulinarinio paveldo tautiniais valgiais: kiaulės ausimis ir kojelėmis su žirniais, raugintais kopūstais su rūkytomis dešrelėmis, cepelinais bei “lietuvių tautiniu patiekalu” jau tapusiais visų pamėgtais ant žarijų keptais mėsos šašlykais. Mėgėjai ragavo lietuviškos gijos bei naminio alaus. Parodos dalyviams nuotiką kėlė tiek liaudiška, tiek šiuolaikinė muzika: koncertavo dainininkė Giulija bei visa virtinė kitų atlikėjų. Beveik kiekvienas parodos lankytojas čia rado sau “širdžiai mielą smulkmeną” nuo gėlės daigelio iki kombaino.

(Ntrs. Z. Bilevičiūtės)

Avoska

Pavažinėjus po sovietinę šalį

RICHARDAS KALYTIS

Tai sovietinis išradimas, nesudėtingas, megztas tinklinis maišelis su kilpelėmis nešimui ir tačiau labai naudingas. Kiekvienas doras tarnautojas, darbininkas, mokytojas nešiojasi jį kišenėje. Jo ir pritaikymas nusakytas pavadinime – “a vos”, (lietuviškai – “o gal”). Rusiškai jis reiškia subtilesnį “gal” – iš daugelio negalimų gal vis tik pasiseks... Kai eidamas namo pereisi visas parduotuves, kad ir nėra vilties, gal pasiseks vis tiek ką nors nutverti, gal kokioje nors parduotuvėje ką nors “išmėtė”. Taip ir eina žmogus namo kreivuliuodamas gatvėmis, skersgatviais, per visus prisimenamus “prekybinius taškus”.

Maisto medžiojimas čia dar neužmirštas. Ir vyras, ir žmona niekada nepraleis progos užbėgti į parduotuvę ir nutverti ką nors naudingo, kad parėjus namo, galėtų nudžiuginti namiškius nusisėkusi grobiu: rūkytos dešros gabalu, silke, importinės arbatos

pakeliu, žalių žirnelių stiklainiu.

Teko pavažinėti komandiruotėse po visą plačią šalį. Vaizdas visur vienodas – nėra ko valgyti. Ne taip kaip po karo – yra duonos, aliejaus, cukraus, tačiau nėra sviesto, dešrų, sūrių. Net silkė retenybė. Tiesa, visur parduodama pleksnė. Ta žuvis būtų nebloga, bet labai dvokia. Vidurio Rusija tuščia. Jos maitinimosi bazė Maskva. Pilni traukiniai keleivių, grįžta prisikrovę glėbius daktarinės dešros sau, kaimynams, bendradarbiams. Sibiras alkanas ir važinėti nėra kur. Valgyklose barščiai be mėsos. Kai skridom iš Novosibirsko į Maskvą, šalia sėdįs kaip paslaptį atskleidė: “Čia netoli yra kioskas, kur pardavinėja dešreles, nueisim, pavalgysim”.

Užkaukazėje tas pats. Mačkačalos parduotuvėje “Miaso” (Mėsa) dar stovėjo kaladė mėšai kapoti, o po metų ir jos nebeliko. Klausėm pardavėją, kur pasidėjo? Pajuokaudamas

atsakė šmaikščiai: “Į kraštotyros muziejų atidavėm”.

Mieli to krašto žmonės, garsėjantys vaišingumu, pirkdavo turguje aviną ir veždavo mus į gamtą. Ten kepavo šašlyką ir virdavo šurfą (tokią sriubą). Dėl jų neapsakomo vaišingumo esu net didelę nemalonę patyręs. Padovanojo syki vieną kilogramą juodųjų ikrų. Buvo labai karšta, aš oro uoste laikiau švarką ant rankos, o tenai polietilininis paketas su ikras. Lipant į lėktuvą, milicininkas tarė: “Duok aš tavo švarką palaikysiu”. Aš bandžiau juokauti. Ne, duok, ir viskas. Paėmė. “O kodėl jis sunkus?”. “Gal plytą kas įkišo”. Juokais neatsipirkau, išėmė mano ikrus ir pagrasino: “Tu jau atvažiavai”. Sulaikė skrydį, įvedė į kabinetą. “Kur gavai?” Laiku sumečiau: “Jeigu protokolui, tai pirkau turguje prie žuvų paviljono, o jeigu sakyti tiesą, tai padovanojo mano geri draugai, iš jūsų nuostabios respublikos”. Susižvalgė dagestaniečiai, paklausė kas esu, iš kur atvažiavęs, kokių tikslu ir tarė: “Sveikini-mai Pabaltijui”. Paleido su visais ikras.

Čia vietinės Dagestano

tautos labai vertina gyvulių kojas.

Armėnijoje neturtas aki-vaizdas. Per Velykas oro uoste susitinka ilgai nesimatę piliečiai. Sėdasi prie staliuko, traukia iš savo maišelių vaises... žolės ryšuliukus, dažytą kiaušinių, lavašo (jų duona) ir butelį “Moskovskos”. Prasideda ilgos turiningos šnekos. Turguje yra ir lavašo, ir kumpio, tačiau tie kumpiai maži kaip kiškio. Įdomiausia kelionė prie Sevano ežero. Mažas dulketas autobusiukas burzgia kalnais, pakalnėmis. Bilietai jau gerokai padėvėti, atrodo, daug kartų keliavę. Dar neprivažiavus Sevano, autobusiukas sustoja, vairuotojas sukomanduoja: “Atiduok bilietus”.

Uzbekija žavi savais turtais. Saule užlieti begaliniai medvilnės laukai. Renkami dveji daržovių derliai, gausybė visokių rūšių vaisių ir daržovių. Gruodžio mėnesį tiesiog iš daržų į turgų veža žalumynus, petražoles, kinzą (prieskoniniai), ropes. Tebeprekiavę nuostabiomis vynuogėmis ir dideliais, kvapniais, saldžiais melonais.

Teko Namangane matyti gatvėje kasamą duobę, kurio-

je dviejų metrų gilyje vis dar nesibaigę derlingasis juodžemis. Nuostabi derlinga žemė, amžina vasara, o žmonės vargani ir neprivalgę.

Teko išsikalbėti su vietiniu gyventoju. Kolchozininkui duoda darželį 10 arų. Dar jam pataria bent arą medvilnės pasodinti. Tai kas jam belieka? O tikras musulmonas nors vieną kartą per savaitę turi savo šeimą pamaloninti “plovu”. Na, kaip jam išauginti “barašką” (avinėlį)? Visi kolchozų laukai užimti medvilne, nėra net pievelės, nei žalios žolės karvės ganiavai. Uzbekų vaikai auga be pieno. Kadangi čia visa žemdirbystė yra grindžiama laistymu, tai vietiniai valdininkai yra visagaliai vandens skirstytojai. Mums, nepratusiems prie karščio, čia vidurvasarį sunku, tačiau čia daug kalnų, kur temperatūra yra žema. Tą pačią dieną gali pabuvoti ir vasaroje, ir rudenyje. Uzbekistano gelmės pilnos neišsenkamų turtų. Kada tos šalies žmonės galės jais pasinaudoti? Tenai daug senosios architektūros paminklų su arabų raštija, tačiau jie tos kalbos nebesupranta ir nebegali paaiškinti, kas ten parašyta.

Nukelta į 9-tą psl.

Avoska

Atkelta iš 8-to psl.

Senasis raštas iš jų atimtas. Rusų poreikis maistui minimalus. Man ilgai teko pagyventi jų tarpe. Aš gerai susipažinau su jų valgiais. Atrodo, ilgai trukę sunkumai žemės ūkyje sukūrė savotišką sovietinę virtuvę. Pats pirmas maistas – duona. Net ir partija skelbė: “Duona už viską svarbiausia”. Rusai du svarbius produktus – duoną ir degtinę – gramais ma-tuoja. Dalindamiesi prisiminimais apie gyvenimo sunkumus armijoje, kalėjime, nelaisvėje, juos nustato pagal tai, kiek gramų duonos duoda. Antras produktas – bulvės, trečias – kopūstai. Jais padorus šeimos galva privalo apsirūpinti visai žiemai. Mėsa? Gerai, tačiau galima ir be jos, nebent barščius gerai paskanint. Būtinąs maisto papildas – aliejus ir svogūnai. Šitų gėrybių pakanka normaliam gyvenimui. Jeigu šalia to dar atsiranda arbata su cukrumi, o retkarčiais ir puslitrīs tai jau gyvenimas bemaž puikus.

Atpratinti žmonės nuo mėsos. Jos nevalgė gal jau trys kartos. Pateiksiu vieną mįslę: “Galvų daug, kojų daug, mėsos nėra, kas per žvėris?” Atsakymas – eilė prie mėsos parduotuvės. Dažnokai atsitinka “laikini sutrikimai”, kai parduotuvėse nelieka net to paties skurdžiausio sovietinio pasirinkimo, tada partija nelieka nuošalyje, ji rūpinasi liaudies gerove, sušaukia visuotinį susirinkimą ir nutaria: “Duoti liaudžiai daugiau ir geresnių maisto produktų”. Tas stabdo žmonių nepasitenkinimą. Tai tokia iš tų nutarimų nauda.

Liūdnoiki prisiminimai iš pirmųjų tremties metų, kai parduotuvėse nebuvo net būtiniausių prekių: duonos, aliejaus, cukraus. Nebuvo ir pinigų, ir “avoska” dar nebuvo išrasta. Populiariausias kolchozininko valgymas – bulvė su arbata, o ta arbata – tai virintas vanduo, užbaltintas šlakeliu pieno. Duoną iš jų atima valstybė. Tiktai pramonėje dirbantys žmonės, pastovėję eilėje ilgas valandas, galėjo nusipirkti vieną plytą duonos. Oi, skani ji tada buvo!

Prisimenu neseniai išėjusį iš lagerio Mišą Svininikovą. Tas labai gyrė partiją už rūpinimąsi liaudimi – kiekvienoje stotyje virintas vanduo nemokamai. Tada tikrai stotyse nemokamai galėjai gauti virinto vandens.

Pasibaigus tremčiai ir įsigalėjus “avoskos” erai, pamačiau ir kitokį jos panaudojimą. Bendradarbis iš lagerio Kolia Nemčinovas mūsų akivaizdoje pademonstravo, kaip galima atgauti skolą. Suvyniojo į skudurą dviejų colių veržlę, įsidėjo į “avoską” ir palaukė, kol skolininkas atsistos į eilę prie duonos parduotuvės. Tada priėjęs pora kartų apsuko apie galvą ir žvangtelėjo skolininkui į nugarą. “Penki rubliai”, – priminė. Popiet penki rubliai atsirado, tiktai gavęs į nugarą, nepiktai papriekaištavo: “Na, tu irman”. Po to pasikalbėjo ir, regis, nebepyrko. Toks čia bendravimo būdas. Čia rūstus Sibiras.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Pasikartojusi sėkmė

Antrą kartą gen. gubernatorės premiją 2008 m. laimi italų kilmės rašytojas Nino Rici. Pirmąkart jis buvo apdovanotas už pirmąjį romaną *Šventųjų gyvenimai* (2005). Dabartinė jo knyga *The Origin of Species* kalba apie sudėtingus reiškinius visuomenėje po įžymaus valstybės vadovo P. Trudeau valdymo laikų. Romano centre – moteris, serganti neišgydoma išsėtine skleroze (multiple sclerosis), ir jos gyvenimo apmąstymai neišvengiamos lemties akivaizdoje. Autorius prisipažįsta, kad romano veikėja turi prototipą, konkrečią moterį, kurios bandymai įveikti negalią ir priešintis gyvenimo negandoms jį paskatino parašyti šį romaną. Veikėjos Esther paveikslas – tai pagarbos ženklas šiai tikrai, tik neįvardytai gyvenimo herojei, jos bandymui būti stipresnei už lemtį.

Knyga... marmuro viršeliais

Ar esate pasiruošę mokėti už knygą 100,000 JAV dol.? Jeigu taip, neišvengsime sunkumų tiesiogine to žodžio prasme – jūsų pirkinys svėrų 28 kg, knyga sunkiai tilptų į portfelį ar rankinę.

Niujorko viešojoje bibliotekoje lankytojai gali susipažinti su brangiausiai kainuojančia ir, ko gero, daugiausia sveriančia knyga *Una Dotta Mano*. Jos kūrėjai Italijos Bologna miesto meno knygų leidykla “Fine Books About Art” (FMR) išleido knygą, skirtą Michelangelo kūrybai ir gyvenimui. Knygos viršeliai neįprasti – jie padaryti iš mėgstamo Michelangelo Carraros baltojo marmuro, tituliniai puslapiai iš šilkinio aksomo; tokio paties itališko audinio, iš kurio padarytos scenos uždangos *Metropolitan* ir *La Scala* operos teatruose. Viduje – garsiojo menininko piešinių ir skulptūrų nuotraukos, jo biografijos tyrinėtojo Giorgio Vasari įžanga, Vatikano muziejaus direktoriaus Antonio Paolini apmąstymai apie kūrybinį palikimą ir jo įtaką meno raidai.

Tokia knyga kuriama rankomis, darbai trunka pusę metų. Leidykla jau pardavė 20 brangiųjų knygų. Italų leidyklos pirmininkė į klausimą, kodėl jie daro tokias neįprastas knygas, atsakė, kad tai savotiškas priešinimasis dabartiniam knygų likimui. Šiuolaikinės informacijos priemonės trumpina spausdintos knygos amžių, pasak Marilena Ferrari; internetas tiesiog “degina” knygas, žaibiška kaita elektroninėje prekyboje ar kompiuterio ekrane neleidžia joms užsibūti tarp skaitytojų. Naujoji knyga skirta tiems, kurie vertina knygą ir leidėjų darbą, ji tarsi paminklas autorių ir leidėjų darbui.

Pagal Kanados spaudos pranešimus paruošė SK

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Juozo Tallat-Kelpšos, kompozitoriaus, dirigento, chorvedžio, pedagogo 120-ųjų gimimo metinių proga Lietuvos valstybinis operos ir baleto teatras surengė fotodokumentinę parodą, kurioje buvo pristatyti teatro archyve ir Lietuvos teatro, muzikos ir kino muziejuje saugomi rodiniai: kompozitoriaus rankraščiai, nuotraukos, afišos bei dailininko Adalberto Staneikos nutapytas J. Tallat-Kelpšos portretas.

J. Tallat-Kelpša gimė 1889 m. sausio 1 dieną Kalnuose (Raseinių r.). Muzikos pradmenis gavo iš savo tėvo vargonininko. 1905-1907 m. gyvendamas Vilniuje išmoko griežti violončele, vargonininkavo Šv. Mikalojaus šventovėje. 1907 m. parašė muziką Gabrielio Landsbergio-Žemkalnio *Eglei žalčių karalienei* ir su choru tą veiklą pastatė. 1909 m. Vilniuje pastatė ir dirigavo pirmąją lietuvišką operą, Miko Petrausko *Birutę*. 1920 m. gruodžio 31 jis tapo pirmojo Operos vaidykos Kaune spektaklio G. Verdi *Traviatos* dirigentu. Nuo to meto iki 1949 m. buvo vyriausiu operos dirigentu.

1948-1949 m. jis buvo Vilniaus konservatorijos profesorius, operinio parengimo katedros vedėjas ir operos studijos vadovas bei pirmasis Lietuvos kompozitorių sąjungos valdybos pirmininkas. Kompozitorius sukūrė uvertiūrą simfoniniam orkestrui ir siuitą medinių pučiamųjų kvartetui lietuvių liaudies temomis, įvairių žanrų kūrinių fortepijonui, populiarių solo ir choro dainų, harmonizavo lietuvių liaudies dainų. Po kompozitoriaus mirties 1949 m. Vilniaus muzikos mokykla buvo pavadinta Vilniaus J. Tallat-Kelpšos konservatorija.

Lietuvos valstybinis operos ir baleto teatras (LVOBT) 2008 m. lapkritį gastroliavo Izraelio Tel Avivo operos rūmuose. Buvo pastatyti aštuoni Richard Strausso *Salomėjos* spektakliai. Gastrolėse dalyvavo 130 atlikėjų – lietuvių ir kviestinių solistų, LVOBT choras ir orkestras. Pagrindinę *Salomėjos* partiją vokiškai dainavo teatro primadona Sigutė Stonytė ir suomė-kanadietė dainininkė Eilana Lappalainen, Erodo vaidmenyje – lenkas Pawel Wunder, Erodiados – Ligita Račkauskaitė, pranašo Jochanaan – lenkas Michal Zalasinski ir vokiečių Johannes von Duisburg. Operos *Salomėja* premjera Vilniuje įvyko prieš trejus metus ir buvo užsienio operos kritikų gerai įvertinta.

Smuikininkė Dalia Kuznecovaitė iš tarptautinio konkurso Meksikoje grįžo

laimėjusi pirmąją vietą, aukso medalį ir piniginį prizą. Dvidešimtmetė vilnietė šiuo metu studijuoja Vokietijoje. Dalia pradėjo smuikuoti nuo ketverių metų. Sulaukusi aštuonerių jau grojo su Lietuvos kameriniu orkestru, nuo vaikystės dalyvauja tarptautiniuose konkursuose. Baigusi M.K.Čiurlionio menų mokyklą, ji įstojo į Koelno aukštąją muzikos mokyklą, metus studijavo pas prof. Zakhar Brohn, o nuo 2007 m. studijuoja Rostocko aukštojoje muzikos ir teatro mokykloje, prof. Petru Munteanu klasėje.

Nuo 2004 m. Dalia yra Mstislav Rostropovičiaus fondo stipendiatė, trylikos tarptautinių bei Lietuvos konkursų laureatė. Ji griežė su Šv. Kristoforo, Lietuvos valstybiniu simfoniniu, Valsybinio operos ir baleto teatro kameriniu bei simfoniniu, Talino kameriniu, “Nord-deutsche Philharmonie“, jaunimo kameriniu “Concertino”, Klagenfurto ir kitais orkestrais. Šalia daugybės koncertų Lietuvoje, Dalia sėkmingai pasirodo užsienyje – yra koncertavusi Vokietijoje, Austrijoje, Šveicarijoje, Italijoje, Lenkijoje, Rusijoje, Estijoje, Prancūzijoje.

Kauno dramos teatro Tavernos salėje debiutuojantis teatro jaunimas sukūrė valandą ir keturias minutes trukusį spektaklį *Sapnai*. Spektaklis, kurio premjera įvyko 2008 m. lapkričio 19-20 dienomis, buvo pristatytas efektingu monologų pavidalu. Anot režisieriaus Kirilo Glušajev, spektaklis galėjo nepatikti tiems, kurie yra “sotūs”: “Mūsų spektaklis, – tęsė režisierius, – pastatytas pagal jauno rusų dramaturgo Ivano Vyrypajev pjesę. Galime sakyti, kad su pjesė gavome labai daug idėjų medžiagos apie asmeninę atsakomybę, kurios negali jaunas žmogus kratytis, teisindamasis, kad viskas priklauso nuo Dievo”.

Spektaklyje apie daugelį jaunimui rūpimų dalykų kalbama suprantamai, bet nesuvulgarinant situacijos. Žiūrovai galėjo pažvelgti į paklydusius nelaimingus, visuomenės skaudulių kamuojamus jaunuolius, kurie, “besiekdami laimės, leidžia sau nevaldomai nardyti pasąmonės erdvėse”. Spektaklio aktoriai – 2004 m. Lietuvos muzikos ir teatro akademijos profesorės Algės Savickaitės surinkti kursantai: Saulius Čiučelis, Mantas Cegelskas, Neringa Nekrašiūtė, Gabrielė Aničaitė, Inga Mikutavičiūtė. Scenografijos autorius – dailininkas Liudvikas Buklys, muzikos – kompozitorius Tomas Stirna. GK

Dalis “volungiečių” kalėdinės muzikos ir maldos popietės “Pasaulio šviesa”, įvykusios 2008 m. gruodžio 14 d., giesmių atlikėjų, iš k.: J. Kriščiūnienė, D. Lelienė, J. Danaitienė, L. Undėrienė, R. Valaitienė, R. Radžiūnaitė, V. Mackevičienė

Prisikėlimo Kredito Kooperatyvas

www.rpcul.com

Aktyvai virš 87 milijonų dolerių

TERMINUOTI INDĖLIAI		SĄSKAITOS	
90-179 dienų	1.00%	Taupomoji sąskaita	0.10%
180-364 dienų	1.00%	Kasd. pal. čekių sąskaita	
1 metų	1.35%		
2 metų	1.75%	Amerikos dolerių kasd. palūk. taupymo sąskaita	
3 metų	2.00%	Amerikos dol. GIC	
4 metų	2.25%	1 metų term. ind.	1.00%
5 metų	2.25%		
GIC		SUTEIKIAME	
1 metų "cashable"	1.50%	Asmenines paskolas nuo	6.00%
1 metų	2.00%	Sutarties paskolas nuo	6.00%
2 metų	2.50%	Nekilnojamo turto paskolas	
3 metų	2.75%	Su nekeitinčiu nuosimčiu	
4 metų	3.00%	1 metų	5.00%
5 metų	3.00%	2 metų	5.25%
		3 metų	5.50%
		4 metų	5.75%
		5 metų	5.75%
RRSP, RRIF ir TFSA		Su keitinčiu nuosimčiu	
TFSA atviras, kintantis	2.75%	1, 2, 3 metų	5.00%
RRSP ir RRIF atviras			
kintantis	1.50%		
1 metų	2.70%		
2 metų	3.10%		
3 metų	3.25%		
4 metų	3.50%		
5 metų	3.75%		
MŪSŲ ADRESAS:		■ Suteikiame CMHC apdraustas nekilnojamojo turto paskolas	
3 Resurrection Road		■ Suteikiame komercines nekilnojamojo turto paskolas	
Toronto, Ontario M9A 5G1			
Tel.: 416-532-3400		Keliaujant į Europą neužmirškite įsigyti AMEX EURO ČEKIŲ ir GRYNŲ PINIGŲ NAUDOKITĖS "INTERAC-PLUS" KORTELE	
Fax: 416-532-4816			
Darbo laikas:			
Pirm., antr., treč.	9:00- 3:30		
Ketvirt., penkt.	9:00- 8:00	Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas	
Šeštadieniai	9:00- 1:00		
Sekmadeniai	8:30-12:45		
ANAPILYJE:			
Tel.: 905-566-0006			
Fax: 905-566-1554			
Darbo laikas:			
Ketvirtadieniai	12:00- 7:00		
Penktadieniai	11:00- 6:00		
Sekmadeniai	9:00-12:30		

Neapmokestinama* taupomoji sąskaita Tax Free Savings Account

1 metų	2 metų	3 metų	4 metų	5 metų
2.70%	3.10%	3.25%	3.50%	3.75%
2.70%	3.15%	3.36%	3.69%	4.04%

Sudetinių palūkanų įplauka / Compounded interest

*metų pabaigoje nemokama papildomų palūkanų

FSFG
Realty Corp. BROKERAGE*

5650 Yonge Street, Suite 1508
Toronto, ON M2M 4G3

Laima Slizauskas
pirkimo ir pardavimo atstovė

*Ruošiatės pirkti namą? Kreipkitės, nenusivilsite.
Turite sunkumų gauti paskolą? Kreipkitės, padėsime.*

TEL: 416-227-2000 416-803-9133 (neš.)
FAX: 416-227-2008 el.paštas: laimaslz@yahoo.ca

*Independently Owned and Operated, REALTOR®

ORTODONTĖ

Dr. Skaistė Našlėnaitė
D.D.S., M.Sc., Ortho. Dip., FRCD (C)

Royal York Orthodontics
3029 Bloor Street West
(prie naujos 'PARAMOS')

Toronto ON, M8W 1C5
Tel. (416) 207-0885

Kviečiame mažus ir didelius!

Popiežiaus Benedikto XVI kalba

Atkelta iš 2-ro psl.

Tokia kova, be to, reikalauja ugdyti veiklias, bendra atsakomybę besiremiančias institucijas, remti kovą su nusikalstamumu ir skatinti teisėtumo kultūrą. Kita vertus, neįeigtina, kad perdėm pagalba akcentuojanti politika dažnai būna pagalbos neturtingoms šalims priemonių žlugimo priežastis. Kaip tinkamas vidutinės trukmės ir ilgalaikis planas šiandien atrodo pastangos investuoti į žmonių švietimą ir papildomai plėtoti savitą iniciatyvos kultūrą. Ekonominėi veiklai skleisti būtina palanki aplinka, tačiau tai nereikia, jog dėmesio nereikia skirti pajamų problemai. Nors pagrįstai ir pabrėžiama, kad pajamų vienam gyventojui didinimas negali būti vienintelis politinės ir ekonominės veiklos tikslas, vis dėlto nevalia užmiršti, jog tai yra svarbus įrankis siekiant kovoti su badu ir visišku skurdu. Vadovaujantis šiuo požiūriu, būtina atsisakyti iliuzijos, jog problemą būtų galima galutinai išspręsti vien perskirstant esamą turtą. Juk šiuolaikinėje ekonomikoje turto vertė daugiausia priklauso nuo gebėjimo gauti pelną dabar ir ateityje. Todėl, norint veiksmingai ir tvariai kovoti su materialiu skurdu, neišvengiamai būtina atsižvelgti į vertės kūrimą.

12. Galiausiai pirmutinį dėmesį skirti vargšams reiškia būtinybę tarptautinės rinkos veikėjams laikytis *teisingos ekonominės logikos*, institucijoms – *teisingos politinės logikos*, taip pat puoselėti *teisingą bendros atsakomybės logiką*, gebančią išryškinti vietinės ir tarptautinės pilietinės visuomenės reikšmę. Tarptautinės struktūros šiandien savaime pripažįsta pilietinės visuomenės ekonominių iniciatyvų ar vietinės savivaldos didelį vertingumą bei privalumą prisidedant prie išlaisvinimo bei įtraukimo į visuomenę tų gyventojų sluoksnių, kurie dažnai gyvena žemiau skurdo ribos ir sykiu oficiali pagalba juos sunkiai pasiekia. XX a. ekonominės raidos istorija moko, kad gera plėtros politika priklauso nuo žmonių atsakomybės ir rinkų, pilietinės visuomenės ir valstybių pozityvios sąveikos sukūrimo. Lemiamas vaidmuo šiame plėtros procese pirmiausia tenka

pilietinei visuomenei, nes plėtra iš esmės yra kultūrinis reiškinys, o kultūra gimsta ir skleidžiasi tarp piliečių (13).

13. Kaip pabrėžė mano garbingasis pirmtakas Jonas Paulius II, globalizacija atsispleidžia kaip labai dviprasmiška (14) ir todėl turi būti išmintingai valdoma. Prie tokios išminties priskirtinas pirmutinis dėmesys šios žemės vargšų poreikiams, stengiantis įveikti dabartinę neproporcingą disproporciją tarp skurdo problemų ir numatomų priemonių joms spręsti. Tokia disproporcija egzistuoja tiek kultūriniu ir politiniu, tiek dvasiniu ir etiniu lygmeniu. Dažnai pasitenkinama išorinėmis ir praktinėmis skurdo priežastimis, neprisišverbiant iki tų, kurios gyvena žmogaus širdyje, kaip antai, godumas ir siauras akiratis. Plėtros, pagalbos ir tarptautinio bendradarbiavimo problemų kartais imamasi neįtraukiant į tai žmonių, kaip grynai techninių klausimų, apsiribojant struktūrų planavimu, sutarčių dėl tarifų sudarymu ir anoniminio finansavimo organizavimu. Tuo tarpu kova su skurdu priklauso nuo vyrų ir moterų, gyvenančių tvirta brolyje bei gebančių globoti pavienius asmenis, šeimą ir bendruomenes autentiškos žmogiškosios brandos keliuose.

Pabaiga

14. Enciklikoje *Centesimus annus* Jonas Paulius II atkreipė dėmesį į būtinybę “atsisakyti mąstysenos, laikančios žemės vargšus – asmenis ir tautas – našta ir nepageidaujamais nelaimėliais, besikėsinančiais suvartoti tai, ką kiti pagamino”. Jis rašo: “Vargšai reikalauja teisės būti materialinių gėrybių dalininkais ir savo darbu prisidėti prie teisingesnio ir visiems laimingesnio pasaulio statydinimo” (15). Dabartiniame globalizuotame pasaulyje darosi vis akivaizdžiau, jog taika galima tikrai visiems laiduojant protingo augimo galimybę: iškreiptos netinkamos sistemos anksčiau ar vėliau visiems patiekia savo sąskaitą. Tad tik kvailystė gali paskatinti statyti paauskuotos namus, kai aplink viešpatauja dykra ar nuosmukis. Vien globalizacija nepajėgi sukurti taikos, o dažnai netgi priveda prie susiskaldy-

mų bei konfliktų. Ji veikia išryškina poreikį – gilaus solidarumo, siekiančio kiekvieno ir visų gerovės. Šia prasme globalizacija laikytina palankia proga kovojant su skurdu įgyvendinti ką nors svarbaus ir teisingumui bei taikai atverti iki tol neįsivaizduotas galimybes.

15. Bažnyčios socialiniam mokymui nuo seno rūpėjo vargšai. Enciklikos *Rerum novarum* laikais tai pirmiausia buvo naujos industrinės visuomenės darbininkai; Pijaus XI, Jono XXIII, Pauliaus VI ir Jono Pauliaus II socialiniame mokyme pabrėžiamos naujos skurdo formos, socialinio klausimo horizontui išsiplėčiant iki pasaulinių matmenų (16). Toks socialinio klausimo globalinis išsiplėtimas traktuotinas ne tik kiekybiškai, bet ir kokybiškai, kaip gilesnis žmogaus ir žmonių giminės poreikių supratimas. Todėl Bažnyčia, įdėmiai sekdamą dabartinius globalizacijos reiškinius ir jų poveikį žmogaus skurdo formoms, atskleidžia naujus socialinio klausimo aspektus, ne tik jų plotį, bet ir gylį, ypač tų, kurie susiję su žmogaus tapatybe ir jo santykiu su Dievu. Tai socialinio mokymo principai, kuriais trokštama atidengti sąryšį tarp skurdo ir globalizacijos bei pakreipti veiklą taikos statydinimo linkme. Tarp šių principų pravartu atimto meilės primato šviesoje čia ypatingu būdu priminti “pirmiausia vargšams rodytiną meilę” (17), nuo ankstyvosios Bažnyčios laikų paliudytą visos krikščioniškosios tradicijos (plg. *Apd* 4, 32–36; *1 Kor* 16, 1; *2 Kor* 8–9; *Gal* 2, 10). “Kiekvienas negaišdamas teprišdėda dalimi, kuria privaltu”, – rašė Leonas XIII 1891 m. ir pridūrė: “Bažnyčia niekada ir jokių būdu nesiliaus dariusi savo darbo” (18). Toks suvokimas ir šiandien lydi Bažnyčios veiklą vargšų atžvilgiu, juose ji mato Kristų (19), nes savo širdyje nuolatos girdi aidint taikos Kunigaikščio užduotį apaštalams: “*Vos date illis manducare* – Jūs duokite jiems valgyti” (Lk9, 13). Todėl, būdama ištikima šiam savo Viešpaties raginimui, Bažnyčia visada nepaliaujamai teiks visai žmonių giminei postūmių kūrybiško solidarumo linkme, kinkindama aukoti ne iš pertekliaus, bet pirmiausia tam, kad “pasikeistų šiandienėje visuomenėje vyraujantys gyvenimo būdai, gamybos ir vartojimo modeliai bei išitvirtinusios galios struktūros” (20). Todėl Naujųjų Metų pradžioje visus Kristaus mokinius ir kiekvieną geros valios žmogų primygtinai raginu atverti širdį vargšų poreikiams ir padaryti visa, kas konkrečiai įmanoma, kad jiems būtų padėta. Juk aksioma: “Kovoti su skurdu, vadinasi, statydinti taiką” išlieka nesugriaujamai teisinga. (Pabaiga. Kalba neatsisakyta. Red.)

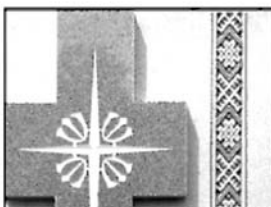
SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

Pajūris, kurio visi norėjo

Sausio 15-osios proga

BRONYS STUNDŽIA

Rytiniame Baltijos pajūryje gyveno ir maišėsi baltų gentys ir net suomiams giminingi lyviai. Sembai ir kuršiai buvo geri žvejai ir jūreiviai. Kuršiai, turbūt sekdami vikinus, plėšikaudavo Baltijos jūroje. Viskas ėmė keistis atsiradus ir įsitvirtinus vokiečių kryžiuočių ordinui prūsų žemėse ir Livonijos (Latvijos) srityse. Norėdami turėti saugų kelią, einantį iš Prūsijos per Neriją į Livonijos ordino valdas Latvijoje, kryžiuočiai nužiūrėjo piliai statyti tinkamą vietą, kur Kuršių marios išteka į jūrą ir dar Danės upės žiotys. Ten gyvenantys kuršiai, gavę iš ordino visokių pažadų statybai, nesi-priešino. Tačiau ordinui pradėjus naikinti kuršių pilaites, 1255 m. jie pasikvietė sembus, kurie, atvykę su savo laivynu, bandė išgriauti ordino “Memelborgo” pilį. Bet jiems tai padaryti nepasisekė. Pilis visą laiką buvo stiprinama, ir vėlesni žemaičių bandymai pilį išgriauti taipgi buvo nesėkmingi. Kryžiuočiai vertino tą vietovę, nes tai buvo natūralus uostas, šalia žavingos Kuršių marios ir netoliese Nemunas – kelias į krašto vidurį. Keitėsi tos srities gyventojų sudėtis. Nerijoje atsirado vokiečių, latvių ir iš rytinio marių pakraščio lietuvininkų. Dauguma kuršių sulatvėjo, kiti tapo žemaičiais ir apie XV š. pabaigą jie visai išnyko. Jų kalba su lietuvių, latvių ir vokiečių kalbų priemaišomis dar buvo vartota iki Antrojo pasaulinio karo. 1987 m. jų tariaimi palikuonys P. Kwauka ir R. Pietsch, gyvenę Nerijoje, išleido kuršiškai-vokišką žodyną, kuris buvo peržiūrėtas ruošiant lietuviškus jūrinius įvardus (terminus). Atsimintina ir tai, kad vienu metu lietuviams buvo uždrausta apsigyventi Klaipėdos mieste. Vokiečiai Klaipėdos kraštą su trumpais laikotarpiais, kai ten šeiminkavo švedai ir kelis kartus rusai, valdė apie 700 metų. Tai buvo Vokietijos pakraščio uostamiestis, pamažu augęs. 1939 m. Klaipėdos mieste buvo per 45,000 gyventojų, o dabar – daugiau kaip 200,000.

Vokietijai pralaimėjus Pirmąjį pasaulinį karą, Mažosios Lietuvos taryba kreipėsi į sąjungininkus prašydama dalį Mažosios Lietuvos atskirti nuo Vokietijos. Sąjungininkai atskyrė tik į šiaurę nuo Nemuno esantį Klaipėdos kraštą ir laikinai pavedė jį valdyti Prancūzijai. Klaipėdos uosto labai norėjo ir lenkai, kuriuos palaikė prancūzai. Vietos vokiečiai pageidavo Klaipėdą matyti laisvą miestą. Lietuvai nebuvo vistiek, kas tą uostą valdys, ir todėl Mažosios Lietuvos veikėjai siūlė rengti sukilimą. Lietuvos valdžia tam pritarė ir prižadėjo siųsti savanorių. Įvykus susi-

rėnimui prancūzų įgula pasidavė, ir krašto valdžią perėmė mažlietuviai.

Į sąjungininkų grąsinimus laikinosios valdžios galva Erdmonas Simonaitis atsiliepė tvirtindamas, kad pats Prancūzijos prezidentas Clemenceu pažadėjo Klaipėdą kaip natūralų uostą, priskirti Lie-

Pirmoji kapitono pavaduotoja M. Milaknytė, gavusi kapitono pažymėjimą

Ntr. D. Vasiliauskienės

Klaipėdos universiteto rektorius P. Žulkus ir Jūreivystės kolegijos direktorius kapitonas V. Senčila savo studentų priesaikos iškilmėje

Ntr. V. Grigo

Jūreivystės kolegijos studentai, būsimieji karinio laivyno atsargos karininkai po priesaikos

Ntr. V. Liaudansko

tuvai. Jis dar pridėjo, kad laukiama pagalbos iš Vokietijos, Rusijos ir Lietuvos.

Po visokių diplomatinėjų ir politinių vingrybių ir ilgų pasitarimų Klaipėdos kraštas, kad ir su nemaža savivalda, įsijungė į Lietuvos teritoriją. Tai buvo svarbus laimėjimas. Lietuvai įdėjus apie 250 milijonų litų į uosto plėtrą, nuo 1933 metų Vokietijoje įsigalėjus nacizmui ir Hitleriui reikalaujant, 1939 m. teko atsisakyti Klaipėdos krašto. Karo sumaištis ėmė keisti Europos žemėlapi.

Paskutinį kartą rusai užėmė Klaipėdą 1945 m. Mieste beveik nebebuvo likusių se-

nųjų gyventojų. Todėl rusai atkėlė čia apie 100, 000 savų kolonistų. Atsikėlė iš smėlėtų, nederlingų vietų ir dalis lietuvių. Sovietai įsteigė Jūreivystės mokyklą, sudarė didelį žvejybos ir nemažą prekybos laivynus – visur girdėjosi tik rusų kalba.

Atgavus nepriklausomybę paveldas buvo nemažas. Bet jį tvarkyti trūko patyrimo, o buvo per daug noro greitai praturtėti. Buvo sunaikintas žvejybos laivynas padarant valstybei šimtus milijonų dolerių nuostolių. Gera, kad pavyko išsaugoti prekybos laivus. Uoste reikėjo sustiprinti senas krantines ir statyti naujas. Skubiai prašėsi modernizavimo laivų pakrovio-iškrovio įrangos, laukė uosto gilinimo ir valymo darbai. Sunkiai sekėsi sulietuvinti Jūreivystės mokyklą, nes trūko lietuvių dėstytojų, nebuvo jokių vadovėlių, nebuvo ir lietuviškų jū-

Taupykime Paramoje

TAUPOMOJI SĄSKAITA

“TFSA” (Neapmokestinama taupomoji sąskaita)	
Kasdieninių kintamųjų palūkanų	2.75%
1 metų	2.50%
2 metų	3.25%
3 metų	3.25%
4 metų	3.75%
5 metų	3.75%

PAPILDOMA TAUPOMOJI 0.50%

“Planas 24” Kasdieninių palūkanų čekių /taupomoji	
Balansas: \$0 – \$4,999.99	0.025%
\$5,000.00 — \$9,999.99	0.025%
\$10,000.00 – \$24,999.99	0.100%
\$25,000.00 – \$59,999.99	0.250%
Virš \$60,000.00	0.500%

PLANAS 24

Aukštesni nuošimčiai ir nemokami čekių patarnavimai

JAV DOLERIŲ KASDIENINIŲ PALŪKANŲ 0.05%

PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS

Atviras, kintamųjų palūkanų	5.00%
1 metų	4.85%
2 metų	5.25%
3 metų	5.50%
4 metų	5.75%
5 metų	5.75%

Komerčinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą

RIBOTAS KREDITAS SU NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU
Palūkanų norma + 1.5% ir aukščiau

ASMENINĖS PASKOLOS
Palūkanų norma + 2.5% ir aukščiau

ASMENINIS RIBOTAS KREDITAS
Palūkanų norma + 3.5% ir aukščiau

INVESTICINĖ SĄSKAITA

“GIC” INDĖLIAI (Pelno padalinimas netaikomas)	
1 metų	2.30%
2 metų	2.85%
3 metų	3.00%
4 metų	3.25%
5 metų	3.25%
1 metų iškeičiamas	2.00%

Neša metines ar sudėtines palūkanas

“GIC” INDĖLIAI (Taikomas pelno padalinimas)	
1 metų	2.00%
2 metų	2.50%
3 metų	2.75%
4 metų	3.00%
5 metų	3.00%
1 metų iškeičiamas	1.50%
1 metų JAV dolerių	1.00%

TERMINUOTI INDĖLIAI

30–89 dienų	1.00%
90–179 dienų	1.00%
180–269 dienų	1.00%
270–364 dienų	1.00%
1 metų	1.35%
2 metų	1.75%
3 metų	2.00%
4 metų	2.25%
5 metų	2.25%

Iškeičiami prieš terminą mažesniais nuošimčiais

PENSIJŲ FONDAI

Kasdieninių kintamųjų palūkanų	2.75%
1 metų	2.50%
2 metų	3.25%
3 metų	3.25%
4 metų	3.75%
5 metų	3.75%

Visi pateikti nuošimčiai gali būti keičiami be įspėjimo

PARAMA

AKTYVAI per \$170,000,000

Palankūs nuošimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas. 2975 Bloor W. 416-207-9239 | 1573 Bloor W. 416-532-1149 | www.parama.ca

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & HEATING

PRIEŠSEZONINIS ORO ŠILDYMO SISTEMŲ

PATIKRINIMAS * IŠVALYMAS * PAKEITIMAS

Skambinti

R. Jareckui

Tel. 416-370-3539 arba 416-825-3328

Nukelta į 13-tą psl.

SPORTAS

“Lietuvybės riteris, sporto metraštininkas”

Taip pavadintas leidinys, kuriame aprašomas JAV lietuvių veikėjas, žurnalistas, beveik 60 metų dirbęs išeivijos lietuvių ir Lietuvos naudai.

Knygelė yra skirta E. Šulaičio 80-metų sukakčiai. Jos metrikoje pažymėta, kad tai “suvalkietiška talpus (bet taupus) žymaus Amerikos lietuivio Edvardo Šulaičio amžininkų pasisakymų rinkinys, liudijantis daugialypę Jubilato veiklą. Jo idealus ir siekiamybės”. Iš tiesų leidinys labai “taupus”, tik 80 puslapių apimtį, tačiau jame net 19 asmenų pasisakymai. Knygelės sudarytojas ir redaktorius – poetas ir žurnalistas Vladas Buragas. Joje pirmas prabyla Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus: “E. Šulaičio apie sportines varžybas rašytų straipsnių buvo pilni išeivijos laikraščiai. Pasirodydavo vienas kitas tais laikais ir įvairios tematikos jo straipsniai. Šiandien E. Šulaitis yra vienintelis ilgiausiai rašantis išeivijoje žurnalistas, išaugęs su plunksna rankose, tobulėjęs. Ir ne kiek nesistebiu, kad dabar, visų mūsų antroje gyvenimo pusėje, išeivijoje yra išrinktas net ir Žurnalistų sąjungos pirmininku”.

Leidinyje pasisako ir buvęs Kybartų parapijos klebonas, *Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos* redaktorius, dabartinis Lietuvos Vyskupų konferencijos pirmininkas, Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius (šalia straipsnio yra dvasininko, jubilato ir jo brolio Broniaus istorinė nuotrauka).

Mintimis apie sukaktuvininką dalijasi PLB valdybos pirmininkė Regina Narušienė, Pasaulio kybartiečių drau-

gijos valdybos pirmininkas Rymantas Vaičaitis, pirmasis Lietuvos sporto žurnalistų federacijos pirmininkas Vytautas Kazakevičius. Išsamiai E. Šulaičio kūrybinį kelią nušviečia sporto žurnalistė, šešių knygų autorė Marytė Marcinkevičiūtė, taipgi Vilniaus universiteto sporto centro direktorius, socialinių mokslų dr. Remigijus Naužemis. Savo vizito Amerikoje ir susitikimų su jubilatu išpūdziais dalijasi Klaipėdos dramos teatro meno vadovas ir režisierius docentas Povilas Gaidys. Brandžių minčių apie sukaktuvininką paberia kultūros žurnalo *Santara* vyr. redaktorius Romualdas Norkus.

Daugiausia apie E. Šulaitį rašo profesorius, istorikas hab. dr. Henrikas Šadžius (sukaktuvininkas jam talkino gerokai anksčiau numatytą išleisti Lietuvos sporto enciklopediją) ir leidinio sudarytojas – Lietuvos nepriklausomų rašytojų sąjungos valdybos pirmininkas, lietuvių žurnalistų sąjungos ir Pasaulio kybartiečių draugijos narys Vladas Buragas. Labai nuoširdus yra ir žurnalisto Algio Vaškevičiaus pasisakymas.

Sunku suminėti visus, rašiusius apie sukaktuvininką, tačiau reikėtų prisiminti vieną iš jų – žymųjį gydytoją, žurnalo *Suvalkija* vyriausiąjį redaktorių Juozą Skirmantą-Paukštį, kuris netikėtomis aplinkybėmis išskeliavo amžiną šio leidinio kiek didesnės siunta neseniai pasiekė Čikagą. Todėl jį galima gauti kreipiantis adresu: E. Šulaitis, 1330 St. 51 Ave. Cicero, IL 60804. Kaina – 5 dol., persiuntimas – 2 dol.

“Draugo” informacija

KESMINAS ART STUDIO

PAMINKLAI

- ♦ granitas, bronzos, medis
- ♦ nemokami paminklų projektai, konsultacijos
- ♦ skulptūros (paminklinės ir dekoratyvinės)

Telefonas **(905) 510-4707**

El.paštas: kkesminas@hotmail.com

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B. PACE LAW FIRM

- ♦ asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- ♦ imigracija į Kanadą
- ♦ testamentų sudarymas
- ♦ palikimų tvarkymas
- ♦ nekilnojamo turto pirkimas/pardavimas
- ♦ konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4

Tel. 416 236-3060 Fax 416 236-1809

Tinklalapis: www.pacelawfirm.com El. paštas: lawyers@pacelawfirm.com

“Ambersail” Australijoje

Australijos sostinėje Sydney “Tūkstantmečio odisėjos” buriuotojai Lietuvos vardo tūkstantmetį kartu su Australijos lietuvių bendruomenė pasitiko 9 valandomis anksčiau nei Lietuva. Čia vyko tradicinės, kas porą metų organizuojamos ir daug dėmesio iš lietuvių bendruomenės sulaukiančios Australijos lietuvių dienos, kurių renginiuose aktyviai dalyvavo ir “Tūkstantmečio odisėjos” ketvirtąjo etapo įgula, vadovaujama kapitono Naglio Nasvyčio.

Sydney miestą “Tūkstantmečio odisėjos” jachta “Ambersail” LTU 1000 pasiekė didelėmis pastangomis. Po 4.5 paros trukusio plaukimo iš Adelaidės jachta 12 val. Australijos laiku prisišvartavo prestižiškiausioje Sydney krantinėje Darling Harbour’e. Pasak “Tūkstantmečio odisėjos” organizatorių, geresnės vietos laivo sustojimui nėra. “Ambersail” krantinėje stovi šalia legendinio keliautojo James Cook laivo kopijos, kitų išpūdingų laivų, aplink atsiveria išpūdinga miesto panorama.

Nuo pat etapo Adelaide-Sydney pradžios įgula nebuvo tikra, ar meteorologinės sąlygos leis pasiekti Sydney laiku. Iš Adelaidės jachta pajudėjo 5 paromis vėliau nei buvo planuota. Pasak buriuotojų, jau naktį, išvydus žaizaruojančią Sydney pašvaistę, visus apėmė lengva palaima. Jie suprato, kad Neptūnas palankus ir leis pasitikti Naujuosius Sydney mieste kartu su Australijos lietuviu.

Naujųjų metų šventėje buvo perduoti Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus kreipimai si į Australijos lietuvių, kviečiantys Lietuvos

vardo tūkstantmetį švęsti vieningai visiems kartu. Nuo Adelaidės iki Sydney ketvirtoji “Ambersail” įgula įveikė 1063 jūrmilių atstumą. Kapitono Naglio Nasvyčio vadovaujama buriuotojų komanda parodė tikrą meistriškumą, įveikė atsilikimą nuo suplanuoto tvarkaraščio ir tikslą pasiekė laiku. Sausio 2 d. jachta pakėlė bures į Auckland (Naujoji Zelandija) – paskutinį ketvirtojo Odisėjos etapo uostą.

Lietuvos buriuotojai jachta “Ambersail” LTU 1000 išplaukė į “Tūkstantmečio odisėją”, kad pagarsintų pasauliui Lietuvą, švenčiančią garbingą jubiliejų ir pakviestų viso pasaulio lietuvius švęsti Lietuvos vardo paminėjimo tūkstantmetį vienu metu visuose pen-

“Ambersail”, pasiekusi Australijos Sydney miestą

kiuose kontinentuose. Per 9 kelionės mėnesius 120 Lietuvos buriuotojų apiplauks 5 žemynus, aplankys daugiau nei 24 pasaulio lietuvių bendruomenes 19 šalių.

Ryšiams: Edita Skaraitė, “Tūkstantmečio odisėja. Vienas vardas – Lietuva”. Tel. 8 5 2400 460. Mob. tel. 8 620 65270. El. paštas: edita@ambersail.lt. **Inf.**

Žinios iš Lietuvos

• Vilniaus “Lietuvos rytas” krepšininkams namų arena vėl buvo sėkminga. Vilniečiai lemiuose Europos taurės varžybų rungtynėse savo žiūrovų akivaizdoje rezultatu 74:64 nugalėjo Las Palmaso “Gran Canaria Kalise” klubą ir, užėmę antrąją vietą E grupėje, pateko į kitą varžybų ratą. Kitam Lietuvos krepšinio klubui Kauno “Žalgiriui” nepavyko. Lemiamose rungtynėse dėl kelialapio į šešiolikbaigmę nepasisekė ir kauniečiai 68:90 pralaimėjo B grupės viršūnėje įsitvirtinusiai “Barcelona” (Ispanija) komandai užbaigė šio sezono pasirodymą. Negalima kaltinti Lietu-

vos klubų už visus nepasisekimus. Globalizacija įsuko į savo ratą ir sportininkus. Kažkada tai buvo garbė kovoti už savo klubą ir Lietuvos garbę, šiandien jie kovoja už pinigus. Kadangi Lietuvos klubai yra nepajėgūs mokėti milijoninių sumų, tai geriausius sportininkus, ypač krepšininkus ir futbolininkus, išpirko turtingesnieji Europos klubai, ir Lietuvos klubai turi pasitenkinti antraeiliais sportininkais.

• Šiauliuose stebuklas neįvyko. Sužaistose lemiuose FIBA Europos Iššūkio (Euro-Challenge) taurės varžybų D grupės rungtynėse tarp vietos “Šiaulių” ir Den Bošo “Eiffel-

Towers” komandos iš Olandijos pergalę rezultatu 82:80 iškovojo Lietuvos klubas. Tačiau švente laimėjimas nepavirto, mat šiauliečiams norint iškopti į kitą ratą buvo būtina pergalė bent 23 taškų skirtumu.

• Sausio pabaigoje į Lietuvą atvyks ir trečiasis “FIBA Europe” vadovas – sporto direktorius Kosta Ilievas. Jis atvyksta, kad įvertintų pasirengimą 2009 metų Europos jaunųjų (iki 16 metų) vaikų čempionatui, skelbia Lietuvos krepšinio federacija (LKF).

• Treniruotės su Vilniaus TEO krepšininkėmis Ivetai Šalkauskei, geriau žinomai Marčauskaitės pavarde, nepraejo veltui. Po motinystės atostogų krepšininkė rungtyniaus Slovakijoje. Nuo praėjusių metų pabaigos I. Šalkauskė treniravosi su TEO komanda.

• Mirė žinoma dziudo imtynininkė, daugkartinė Lietuvos čempionė ir prizininkė, 22 metų alytiškė Rima Valvontytė. Į merginos namus atskubė greitosios pagalbos medikai dar bandė ją atgaivinti, tačiau išgelbėti nepavyko. Merginos gyvybė užgeso per septynias minutes, rašo dienraštis “Lietuvos rytas”.

• Pirmąjį kartą ne Afrikoje, o Pietų Amerikoje tradicines Dakar lenktynes toliau tęsia Aurelijaus Petraičio ekipažas ir Mindaugas Slapšys. 58-ą vietą rate užėmė latvišku “Oscar” važiuojantis A. Petraitis su šturmanu Antanu Juknevičiumi, atsilikę nuo pirmaujančių 8-niomis valandomis toliau lenktyniaus vienuoliktajame rate. **VP**

ROYAL LEPAGE

Jeį norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informacijų, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

**2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2**

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

Pajūris, kurio visi norėjo

Atkelta iš 11-to psl.

Mažeikių naftos įmonės reikalams netoli Latvijos sienos, buvo įrengta naftos perpilimo prielauka. Norint priimti į Klaipėdos uostą didžiuosius laivus, imta kalbėti apie giliauvandens uosto reikalingumą. Japonų inžinieriai siūlė prie Melnragės jūroje supilti salą ir ten statyti giliauvandens uostą. Dabartinis uostas pajėgus apdoroti iki 35 milijonų tonų krovinių, o sutvarčius krantines ir privažiavimo kelius, išgilinus iki 15-17 metrų, galėtų per metus perkrauti net iki 50 milijonų tonų. Melnragės gyventojai priešintųsi, nors ir saloje, tokio uosto statybai. Apskaičiuojama, kad tokio uosto statyba atsieitų apie 2.5 milijonų dolerių. O tai Lietuvai per didelė kaina.

Dar 2004 m. vyriausybė padarė nutarimą atstatyti Šventosios uostą. Nėra abejonės, kad uostas reikalingas, nes visada esama pavoju, kad Butingėje gali įvykti didelė nelaimė. Jau kelis kartus ten išsiliejo nafta, vieną kartą net daugiau kaip 6 tonos. Iš Klai-

pėdos naftos surinkimo laivas gali iki Butingės atplaukti tik per pusketvirtos val., o per tą laiką nafta užterštų krantą. Uostas taipgi būtų priebėga audros atveju žvejams, buriuotojams ir motorinių laivų mėgėjams.

Europos sąjunga reikalauja, kad kas 50 km būtų koks uostelis ar prielauka. Sakoma, Šventosios uostas gyvavo dar XVI š. ir švedai jį išgriovė. Atstatinėti pradėtas dar 1925 m. Netekus Klaipėdos, mokomasis karo laivas kurį laiką klaidžiojo po Baltiją. Skubiai išgilinus įplauką ir pataisius krantines, karo laivas jau galėjo prisirišti. Į uostą taip pat tada atplaukė jūros skautų, jūros šaulių jachtos. Tai buvo ramus, patrauklus uostas, palikęs malonius prisiminimus.

Uosto atstatymo darbą trukdo ginčas tarp sveikatos centro "Energetikas" ir Palangos miesto savivaldybės. Sveikatos centras yra uosto valdose ir nenori iš ten išsikelti. Ginčą dėl to teisme laimėjo Sveikatos centras, ir viskas per ilgai nusitęsė.

JAUNIMO ŽODIS

TORONTO MAIRONIO LIETUVIŲ MOKYKLA

Lietuviškos spaudos draudimas ir tautinio atgimimo pradžia

Aštuntokų rašiniai parašyti per 25 minutes

1864-1904 m. caras uždraudė spausdinti lietuviškas knygas. Jis taip darė, nes norėjo, kad Lietuva priklausytų rusams ir, kad Lietuvoje kalbėtų ir skaitytų rusiškai. Lietuva caro neklausė ir vis tiek spausdino knygas lietuviškai. Lietuvoje spausdinti negalėjo, tai spausdino Prūsijoje. Čia buvo leidžiama spausdinti lietuviškas knygas, ir tos knygos buvo nuneštos į Lietuvą slapta. Buvo sunku slapta nešti knygas į Lietuvą, kad rusai nesužinotų. Žmonės, kurie tai darė, buvo vadinami knygnešiais. Jie slėpė knygas po šienų ir pervežė vežimuose, slėpė po paltais ir kitose vietose. Buvo sunku pervežti daugiau, nes rusai apieško. Kai knygnešiai perėjo sieną, jie turėjo knygas slapta išdalinti lietuviams.

Buvo mokytojai, kurie vaikus slapta mokė lietuvių kalbos. Jie buvo vadinami daraktoriais. Jie mokė vaikus, kad jie nepamirštų lietuviškai kalbėti, ir, jeigu Lietuva vėl būtų jų šalis, jie atsimintų kalbą. Tuo metu gyveno Motiejus Valančius, Jonas Biliūnas ir Jurgis Bielinis, kuris į Lietuvą pernešė pusę visų knygų. Vincas Kudirka parašė *Tautinę giesmę*. **Vaiva Slapšytė**

*

Vincas Kudirka išleido laikraštį *Varpas* ir parašė lietuvių himną. 1864 m. Lietuvoje buvo negalima skaityti lietuviškai. Motiejus Valančius kovojo su rūkymu ir alkoholio gėrimu. Maironis parašė *Lietuva brangi*.

Lucas Sherwood

*

Lietuvių spaudos draudimas tęsėsi 40 metų nuo 1864 iki 1904 metų. Caras uždraudė spausdinti lietuviškas raides, o jo tikslas buvo surusinti lietuvių tautą ir patraukti ją į stačiatikystę. Lietuviškos knygos buvo spausdinamos Ragainės, Tilžės, Bitėnų spaustuose. Žymiausi knygnešiai buvo Jurgis Bielinis, Kazys Ūdras, Adomas Ladukas, Juozas Sakalauskas. Žandarai atėmė apie 380,000 knygų ir sudegino. Apie 3000 lietuvių buvo pagauta nešant lietuviškas knygas. Lietuviai mokė savo vaikus lietuviškai ir nenorėjo pamiršti lietuvių kalbos ir kultūros. Lietuvių spaudos draudimas buvo panaikintas, kai caras pamatė, kad nieko negali padaryti.

Sandra Vigelytė

*

Caras uždraudė spausdinti knygas lietuvių kalba. Jis norėjo, kad knygas spausdintų rusiškai raidėmis. Draudimas tęsėsi nuo 1864 iki 1904 metų. Lietuviškos knygos buvo spausdinamos Prūsijoje arba Mažonoje Lietuvoje. Knygnešiai buvo žmonės, kurie pernešė knygas iš Mažosios Lietuvos. Daraktoriai mokė vaikus slapta. Buvo labai daug autorių lietuviškos spaudos draudimo metu. Tai Jonas Biliūnas,

Vincas Kudirka G. Taminskaitės piešinys

Lazdynų Pelėda, Vincas Kudirka, Maironis, Motiejus Valančius ir kiti. 1904 metais lietuviška spauda jau leidžiama. Imama spausdinti daugybė lietuviškų laikraščių, knygų, rodomi lietuviški spektakliai, parodoma pirmoji lietuviška opera, kuriamos įvairios organizacijos ir partijos. Prasidėjo tautinis lietuvių atgimimas. Vokiečiai užėmė Lietuvą per I Pasaulinį karą. Lietuvoje prasidėjo badas, ir žmonės mirė. 1918 m. vasario 16 d. Lietuva Vilniuje paskelbė nepriklausomybę.

Joana Ažubalytė

*

1864 m. caras uždraudė spausdinti knygas lietuviškai. Jis norėjo, kad iš Lietuvos būtų išvežtos visos lietuviškos knygos. Caras lietuviams leido rašyti tik graždanka (lietuviški žodžiai rašomi rusiškais raidėmis), nes norėjo visus lietuvius surusinti. Lietuviai kovojo prieš carą. Jie steigė slapta mokyklas, kuriose mokė daraktoriai. Motiejus Valančius buvo vyskupas, kuris įsteigė spaustuve Prūsijoje ir slapta mokyklas Lietuvoje. 1883 metais Jonas Basanavičius išleido pirmą lietuvišką laikraštį *Aušra*, o Vincas Kudirka su draugais 1889 metais išleido laikraštį *Varpas*. Vincas Kudirka parašė *Tautinę giesmę*, kuri pirmą kartą buvo išspausdinta 1905 metais ir tapo Lietuvos himnu. 1904 metais caro valdžia susilpnėjo. Caras matė, kad negali lietuvių sulaikyti. Ir tuo metu Lietuva atgavo savo raštą.

Julia Degutytė

(Bus daugiau)

ONTARIO LAND SURVEYOR

TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.P.

40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7
E-mail: tomsenkus@rogers.com

TEL: (416) 237-1893

FAX: (416) 237-0426

Kanados Lietuvių Lithuanian Canadian Fondas Foundation
1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1 Tel.: 416-889-5531

Elektroninis paštas: klfondas@on.aibn.com

Jūsų sutelktas pagrindinis kapitalas Fonde per 46 metus
Kanados lietuvių organizacijoms davė 2.17 mln. dol.,
pagalbai Lietuvoje 0.60 mln. dol. bei studentų stipendijoms
Kanadoje ir Lietuvoje 0.38 mln. dol.

**Remkime Kanados lietuvių fondą
ir prisiminkime jį savo testamentuose!**

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p.
Telefonas atsakomas nuo pirmad. iki penktad. tarp 9 v.r. ir 5 v.p.p.
Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

PRENUMERATORIŲ DĖMESIUI. Sekite savo prenumeratos baigimosi datą, kuri yra pažymėta ant laikraščio lapo su jūsų adresu. Nelaukite priminimo – laiku ją atnaujinkite. Tuo sutaupysite administracijos laiką ir pašto išlaidas.

SPAUSTUVĖ PRINTING NET
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
413 ROYAL YORK RD., TORONTO ON (prie Evans)
Savininkas Jurgis Kuliešius

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPODIST ROBERTAS NEKRAŠAS

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ĮAUGĘ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- ◆ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- ◆ PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- ◆ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDEKLAI
- ◆ PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- ◆ STERILŲ ĮRANKIŲ

LIGONIUS PRIIMAME:

352 WILLSON ST.E., ANCASTER, Ont. TEL. (905) 648-9176

TEIRAUKITĖS PAS MUS!

affiliated

RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI
Affiliated Insurance Management Inc.

- visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
- konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
- dėmesingas patamavimas, lietuviškai arba angliškai

905-845-4201 + 1-888-384-4444

www.affiliatedinsurance.ca + rickd@affiliatedinsurance.ca
344 Lakeshore Road E., P.O. Box 325, Oakville, ON L6J 5A2

AŲA**ŽIBUTEI GVILDYTEI-REINER****mirus,**

nuoširdžiai užjaučiame jos seserį, mūsų vicepirmininę, RŪTĄ POŠKIENĘ ir visus artimuosius –

*KLB Krašto valdyba***AŲA****GRAŽINAI BUTKIENEI****iškeliavus amžinybėn,**

nuoširdžią užuojautą reiškiamo jos vyrui VLADUI bei visiems artimiesiems –

Toronto Lietuvių Namų valdyba

**BUVUSIAM TALKOS REVIZIJOS KOMITETO
PIRMININKUI**

AŲA**JONUI VARANAVIČIUI****mirus,**

nuoširdžiai užjaučiame jo žmoną EUGENIJĄ, dukrą REGINĄ HAGGO (DOUGLAS), vaikaičius bei artimuosius –

*TALKOS lietuvių kredito kooperatyvo valdyba***VYR. SKAUTININKUI****AŲA****STASIUI ILGŪNUI****mirus Ročesteryje,**

didžiojo netekty ilgamečio skautų ir “Romuvos” stovyklos vadovo nuoširdžią užuojautą reiškiamo jo žmonai IRENAI, sūnui ALGIUI, dukrai RŪTAI su šeimomis ir kartu liūdime –

*Toronto skautininkų-kų draugovė,
Toronto “Rambyno” ir “Šatrijos” tuntai,
“Romuvos” valdyba*

MIRTIES PRANEŠIMAS**AŲA****VIKTORAS RAČIUKAITIS-
(RACE)**

mirė 2009 m. sausio 12 d. sulaukęs 87 m. Liko liūdinti žmona Uršulė, trys vaikai Viktoras, Rūta ir Ona, seserys Teresė, Bronė ir Genutė bei brolis Kazimieras. Pamaldoms jo gyvenimo prisiminimui vadovavo kun. Peter Lackmanec sausio 16. Jo palaikai bus laidojami pavasarį Mount Horeb kapinėse. Norintys yra kviečiami aukoti “Port Perry Hospital Foundation, Lighting the Way Campaign”. Užuojautas galima įrašyti interneto tinklalapyje www.waggfuneralhome.com.

Visa išeivijos lietuviška spauda sunkiai verčiasi. Reikia paramos ir “Tėviškės žiburiams”. Kas galite, paremkite juos auka ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu.

Netektis Toronto Vlado Pūtvio kuopoje

2008 metų lapkričio 30 dieną mirė visas jėgas skyręs šauliškai veiklai, kuopos garbės šaulys **a.a. Stasys Jokubaitis**. Velionis gimė 1919 m. balandžio 10 d. Kelmėje. Pasakodavo, kad vaiku būdamas, šaltą žiemos dieną matė kaip buvo laidojamas Lietuvos šaulių sąjungos įkūrėjas Vladas Pūtvinskas. Apsigyvenęs Toronte, į veikiančią šaulių organizaciją įstojo 1955 metų kovo 25 dieną. Kuopos veikloje paliko ryškius pėdsakus, kuopai vadovaudamas daugiau kaip 20 metų. Jo pastangomis, Toronte susitarus su karinėmis latvių ir estų organizacijomis, 1966 metais buvo įsteigta “Baltic Veterans Corps” organizacija. Vėliau ši organizacija suvienijo visas kariniu pagrindu veikiančias baltiečių organizacijas Kanadoje. Veikiant Kanados mastu, buvo pakeistas pavadinimas į “Baltic Veterans League in Canada”. Velionis buvo pirmasis organizacijos pirmininkas. Taip pat aktyviai veikė, kai 1968 metais buvo sumanyta sujungti Kanadoje veikiančias aštuonias šaulių kuopas į Kanados šaulių rinktinę, kuri vėliau pasivadino “Vilniaus” vardu. Velionis per suvažiavimą

buvo išrinktas pirmuoju rinktinės pirmininku.

Keletą kartų buvo renkamas į Lietuvių šaulių sąjungos centro valdybą. Buvo ilgame

A.a. Stasys Jokubaitis

tis garbės teismo pirmininkas. Artėjant Lietuvos nepriklausomybės 70 metų sukakties jubiliejui, Kanados šaulių rinktinės mastu numatyta sukaktį pažymėti pastatant paminklą “Žuvusiems už Lietuvos laisvę” Anapilio sodybos Šv. Jono lietuvių kapinėse, Mississaugoje, ON. Statant paminklą 1988 metais buvo statybos komisijos pirmininku. Pasitaisius progai, turėdamas pažinčių su miesto, provincinės bei

federacinės valdžių politikais, pasiūlė vieną iš Toronte esančių parkų pavadinti “Park Lithuania” vardu, ir sumaniai dalyvavo projekto įgyvendinimo darbuose.

Dirbdamas nekilnojamo turto agentūroje, turėdamas geresnes laisvesnio laiko sąlygas, palaikė glaudžius ryšius su politikais, kurie paremdavo lietuvių jų reikaluose, keldavo Lietuvos okupacijos bylą net valstybiniu mastu. Stasys Jokubaitis buvo apdovanotas Šaulių žvaigždės medaliu ir Šaulių žvaigždės ordinu. Atsikūrus Šaulių sąjungai Lietuvoje, buvo apdovanotas III laipsnio Šaulių sąjungos pasižymėjimo ženklu “Už nuopelnus šaulių sąjungai” bei Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino ordino I laipsnio medaliu. Mirė eidamas devyniasdešimtuosius metus. Liko žmona Marija ir dukra Dana. Laidotuvių namuose atsisveikinimo vakarą prie karsto kuopos šauliai stovėjo garbės sargybą. Kuopos vadas pasakė atsisveikinimo kalbą. Laidotuvių dieną šauliai nešė karstą ir atidavė paskutinę pagarbą prie kapo. Palaidotas Šv. Jono lietuvių kapinėse, Anapilio sodyboje. **Vytautas Pečiulis**

MŪSŲ CHORISTUI**AŲA****a.a. STASIUI JANAVIČIUI****mirus,**

reiškiamo gilią užuojautą dukrai KRISTINAI bei artimiesiems –

Lietuvos Kankinių parapijos choras

ATLIEKAME visus vidaus ir išorės remonto darbus. Dažome, dedame grindis, plyteles. Mūrinių darbai – plytos, akmuo. Skambinti Vytautui tel. 905 272-2016 arba 647 400-1153 (cell). Vokiškas patyrimas.

JOTVA CONSTRUCTION. Atlieka staliaus, vidaus sienų (dry-wall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, “plumbing” darbus. Skambinti Algiui tel. 905 824-9821 arba 416 882-8531.

MARLATT FUNERAL HOMES

**Marlatt laidotuvių namai jau daug metų
teikia aukštos kokybės paslaugas
erdviose patalpose**

*Mes jaučiamės naudingi galėdami ir
toliau teikti paslaugas*

HAMILTONO LIETUVIŲ BENDRUOMENEI

**615 Main Street East
Hamilton 528-6303**

**195 King Street West
Dundas 627-7452**

**Alan D. Macdonald
Manager**

SKAITYTOJAI PASISAKO

GERBIAMI TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ REDAKTORIAI
IR VISI JOS DARBUOTOJAI

Sveikinu visus ir jūsų šeimas su Jėzaus gimimo švente, šventomis Kalėdomis ir ateinančiais 2009 m. Laimingų ir sveikų metų. Dėkoju, kad neleidžiat užgesti lietuviškam žodžiui Kanados ir pasaulyje gyvenantiems tautiečiams. Esu labai dėkinga buvusiam TŽ redaktoriui kun. prelatui Pranui Gaidai. Jo dėka jau keli metai gaunu mielą įdomų *Tėviškės žiburių* prenumeratą. Labai noriu paprašyti – perduokite nuo manęs linkėjimus jam. Labai norėčiau, kad ir toliau lankytų *Tėviškės žiburiai*. Tai mano likusios vienišos tarp keturių sienų vienintelė paguoda. Tapau I gr. invalidė, operuotos abi akys, kamuoja ligos, gegužę

gydytojai įtarė dešinės rankos iki riešo insulto mažą pasekmę, sunku rašyti.

Anksčiau parašydavau į TŽ, dabar nenori pirštai klausyti. Taip ir tūnau kambarėly tarp keturių sienų ir balkone pasėdžiu po truputį. Skyrė globą rūpyba socialinę gerą darbuotoją, kuri 5 dienas ateina pusantrai valandai. Nuperka maisto, numazgoja, valgi išverda visai parai, aptvarko. Aš tik gėles palaistau, mano mylimiausi augalėliai. Nuširdžiai prašau, kad dar lankytų mielas ir įdomus laikraštis *Tėviškės žiburiai*. Telaimina jus visus Dievas. Su meile ir pagarba TŽ skaitytoja – **Bronė Ruginienė**, (man jau 81 m.), Lietuva

MONIKA MAŠANAUSKAITĖ,

13 m. amžiaus, Kauno apskrities Juozo Naujalio muzikos gimnazijos septintokė, septynių tarptautinių pianino konkursų laureatė, laimėjusi prizines vietas konkursuose Italijoje, Prancūzijoje, Graikijoje, Lenkijoje ir Lietuvoje. 2008 m. gruodžio 4-7 d.d. Brescia mieste, Italijoje, vykusiame "XX Camillo Togni International Piano Competition" laimėjo aukščiausią premiją "Grand Prix" ir papildomą specialų prizą už konkurse privalomą pasikambinti italų kompozitoriaus Franco Margola pjesę. Monika 2004 m. tarptautiniame A. Skriabino konkurse Paryžiuje laimėjo pirmą vietą, I Tarptautiniame konkurse Kaune "Muzikuokime dviese" – antrą vietą, VII Tarptautiniame kamerinės fortepioninės muzikos konkurse, Lenkijoje – antrą vietą; 2005 m. XI Tarptautiniame pianistų konkurse Graikijoje "Konzerteum" pelnė trečią vietą; 2006 m. II Lietuvos fortepioninių ansamblių konkurse – pirmą vietą ir specialų prizą už klasikinės sonatos atlikimą, IV Kauno apskrities Jaunųjų pianistų konkurse – pirmą vietą, o 2007 m. "Grand Prix" XVII Tarptautiniame pianistų konkurse "Citta di Barletta". Nuotraukoje – Monika su fortepijono mokytoja – eksperte Birute Kumpikiene.

Reikia tinkamų kraujo ląstelių

Įvairių ligų gydymui yra naudingi ląstelių persodinimai, ypač specifinėms vėžio rūšims, kaip leukemija, limfoma arba mieloma. Tokių persodinių kasmet laukia šimtai ligonių. 2008 m. spalio mėnesį vien Kanadoje 600 ligonių laukė atitinkamų ląstelių. Vienas jų – torontietis dr. Vytas Žulys. Ligšiol nerasta jam tinkamų ląstelių. Kamieninės ląstelės yra bręstančios ląstelės, kurios gali tapti bet kurios rūšies kraujo ląstelėmis. Minėtos ligos neleidžia žmogui gaminti šių ląstelių, tad sveikų ląstelių persodinimas gali jam pagelbėti.

Galinių paaugoti savo lą-

stelių tinkamumas nustatomas pagal kai kuriuos genetinius žymeklius baltų kraujo ląstelių baltymų sudėtyje. **Etninių grupių nariuose tie žymekliai būna panašiausi.** Todėl yra geresnė tikimybė rasti atitinkamų ląstelių aukotoją savoje etninėje grupėje.

Sveiki asmenys tarp 17 ir 50 m. amžiaus, kurie sutiktų sergantiems duoti savo kamieninių ląstelių, gali padėti savo tautiečių išgydymui, kur jie begyventų. Norintys pasisiūlyti ląstelių aukojimui gali registruotis interneto tinklalapyje www.onematch.ca. Ląstelių tinkamumo patikrinimui neberei-

kia kraujo mėginio. Užsiregistravusiam atsiunčiamas tepinėlis, kuriuo pabraukiama žando oda burnoje. Mėginys gražinamas (nemokamai) į laboratoriją. Neskauda ir nieko nekainuoja. Būtina suprasti, kad užsiregistravęs aukoja ne specifiniam asmeniui, o bet kuriam ligoniui laukiančiųjų sąraše, kuriam tinka tos ląstelės.

Kanadoje šiuo metu yra 237.000 aukotojų-donorų, apie 12.5 mln. visame pasaulyje. Negalintys patys aukoti ląstelių gali prisidėti pinigine auka arba paskatinti kitus dalyvauti tokioje humanitarinėje veikloje.

Inf.

MERGINA IŠ LIETUVOS, baigusi socialinį darbą, turinti praktikos darbo su vaikais, gali prižiūrėti vaikus, valyti namus. Skambinti Eglei tel. 416 621-1926.

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 ext. 26 dienos metu.

BTS Bijūnas Translation

Services
VERTIMAI ŽODŽIU ir RAŠTU
lietuvių, rusų, prancūzų ir anglų kalbomis.

Esu Ontario provincijos akredituota vertėja prie Teisėsaukos ministerijos (Ministry of the Attorney General)

Genovaitė Bijūnas, Ph.D.
Tel. 416 621-1638, fax 416 621-8479
Adresas: 106 Meadowbank Road, Toronto, Ontario M9B 5C9

HOMELIFE
HomeLife Realty Plus Ltd.
2261 Bloor Str. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) **763-5161**
Fax: 416 763-5097
Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo reikalais. Patyrimas šioje srityje nuo 1987 m.

ORTODONTAS
(Orthodontist)

DR. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.
2326 Bloor Street West, Suite 200
(Prie Jane gatvės)

416 769-2526

DR. STASYS DUBICKAS
DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington
(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)
Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE - 2373 BLOOR ST.W.

*DOSNI ŠIRDIS...
GYVENA AMŽINAI*

LABDAROS lietuvių slaugos namų gyventojai visuomet šiltai priims jūsų norą pagerinti jų buitį ir bus dėkingi už paskirtas aukas bei palikimus.

SKAMBINTI: 416-232-2112/402

Norintys paaugoti savo laiką savanoriaujant suteiktų gyventojams didelio džiaugsmo.

SKAMBINTI: 416-232-2112/403

ADRESAS: 5 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1

tinklalapis: www.labdara.ca; el-paštas: finance@labdara.ca
LABDAROS fondas išrašo pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių

ROYAL LEPAGE

*Namą ar butą perkant,
parduodant Jums sąžiningai
patarnaus ir patars*

DAIVA DALINDA
B.A. broker

Įstaigos – 416-236-1871
Namų – 416-763-7297

Tinklalapis: www.dalindateam.com

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES,
PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA

MARGUTIS Parcels

4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

Sekantis siuntimas LAIVU į Vilnių
2009 m. sausio 7 d. ir 21 d.

Sekantis siuntimas LĖKTUVU į Vilnių
2009 m. sausio 7 d. ir 21 d.

Visi paketai turi būti į mūsų pagr. raštinę
PRISTATYTI iki NURODYTŲ DATŲ

Tel: (416)233-4601

\$300*
off

COUPON
for 1 parcel

\$300*
off

* coupon is valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

BLOOR-ISLINGTON, prie pranciškonų parapijos; 2 miegamųjų pietų vakarų kampinis "condominium" su dviem garažo vietomis, kas labai retai pasitaiko. Penkių minučių nuotolis nuo požeminio. Geras Ontario ežero vaizdas. Nauja kaina \$259,900.

SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, broker
RE/MAX WEST REALTY tiesiog **416-879-4937**
ar į namus **416-231-4937**

TORONTONT

Anapilio žinios

• Sausio 13, antradienį, iš Lietuvos kankinių šventovės Šv. Jono lietuvių kapinėse palaidotas a.a. Stasys Janavičius, 93 m. amžiaus, ilgametis mūsų parapijos choristas.

• Sausio 16, penktadienį, iš Lietuvos kankinių šventovės Šv. Jono lietuvių kapinėse palaidota a.a. Gražina Butkienė, 80 m. amžiaus.

• Lietuvoje mirė a.a. Stefanija Barkienė, sesuo mūsų Delhi parapijiečio Prano Vėžausko.

• Parapijos metinis susirinkimas įvyks sausio 25, sekmadienį, po 11 v.r. Mišių parapijos salėje. Prašome visas tarybos sekcijas iki to laiko sušaukti savo posėdžius ir paruošti veiklos pranešimus susirinkimui.

• Sutvirtinimo sakramentui pasiruošimo pamokos vyksta sekmadieniais po 9.30 v.r. Mišių klebonijos posėdžių kambaryje.

• Pirmosios Komunijos pasiruošimo pamokos vyksta sekmadieniais po 9.30 v.r. Mišių klebonijoje.

• *Žodis tarp mūsų* knygelių sausio-vasario laidą platina A. Augaitienė sekmadieniais parapijos salėje.

• Anapilio knygyne galima įsigyti: *Lithuanian Heritage* lapkričio-gruodžio numerį, vaikų dainelių bei eilėraščių garsaploktę (CD) „Pučia vėjas“, Anapilio sodybos „Gintarėlių“ garsaploktinį (CD) dainų albumą, Montrealio lietuvių choro kalėdinių giesmių garsaploktę (CD) „Adeste Fideles“, Algio Statkevičiaus paruoštą Anapilio parapijos 80-mečio šventės vaizdaploktę (DVD), vaikučiams – Richard Scarry *Mano žodyną* ir Vytės Nemunėlio *Meškiuką rudnosiuką*. Šiuo metu knygyne galima įsigyti nupiginta kainą senesnių knygų.

• Per visą žiemą Šv. Jono lietuvių kapinių pagrindiniai vartai laikomi uždaryti, išskyrus sekmadienius ir švenčių bei laidotuvių dienas. Šoniniai varteliai visada yra atrakinti.

• Mišios sausio 25, sekmad.: 9.30 v.r. už a.a. Ritą Jonikaitę-MacMillan (XI metinės); 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje sausio 25, sekmad., 2 v.p.p. už a.a. Vládą Šalvaitį (X metinės); Delhi Šv. Kazimiero šventovėje sausio 24, šeštad., 3 v.p.p. už a.a. Stefaniją Barkienę.

Prisikėlimo parapijos žinios

• Sekmadienį per 10.45 v.r. Mišias giedojo parapijos „Retkartinis“ choras, o ateinantį sekmadienį giedos parapijos jaunimo/vaikų choras.

• Iki šiol aukos parapijai buvo renkamos sekmadieniais rinkliavų metu. Parapijos klebono patariamasis komitetas finansų reikalais pasiūlė kitą aukojimo būdą, būtent – žmogus duoda Prisikėlimo ar „Paramos“ bankui leidimą išimti iš jo sąskaitos jo nustatytą sumą ir kas savaitę pervesti tiesiog į parapijos sąskaitą. Per visą sausio mėnesį parapijos salėje sekmadieniais prie staliuko sėdi žmonės, kurie padeda norintiems įsijungti į šį aukojimo būdą, teikia informaciją, kaip ir ką reikia daryti, kad jau nuo vasario pradžios šis aukojimo būdas veiktų. Visas žinias ir blankus išduos parapijos raštinė. Šis naujas aukojimo būdas jokių būdu nepanaikina iki šiol naudoto aukų surinkimo būdo. Kviečiam visus, kuriems šis naujas būdas yra patogesnis, juo pasinaudoti.

• Sausio 20 d. palaidota a.a. Irena Varankienė, 88 m. Paliko dukrą Audrą Varankaitę-Bortnikienę ir žentą Edį.

• Sausio 18-25 savaitė yra maldos savaitė už krikščionių vienybę. Ryšium su tuo, lietuvių ekumeninės pamaldos vyks kovo 17 d., 7 v.v. mūsų šventovėje, o lietuvių liuteronų šventovėje sekmadienį, kovo 22.

• Šiais metais visa Bažnyčia ir Lietuvos vyskupai ypatingai pabrėžia Dievo Žodį. *Žodis tarp mūsų* sausio ir vasario mėnesių knygutės, kurios yra padėtos šventovės prieangyje, kaip tik padeda Dievo Žodį geriau suprasti ir prisitaikyti sau.

• Kauno „Caritas“ ir Vilniaus „Betanijos“ sriubos virtuvėms šelpti iždas šiuo metu gana sumažėjęs. Mūsų parapija šias dvi virtuves šelpia jau penkiolika metų.

• Mišios sekmad., sausio 25: 8 v.r. už a.a. Eugeniją ir Napolį Juknevičius; 9 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; 10.45 v.r. už a.a. Tomą Žilį (XX met.), už a.a. Joną ir Antaniną Prakupus, už a.a. Jadvygą ir Vilių Ruslius; 12.15 v.d. už a.a. Ireną Lukoševičienę.

Išganytojo parapijos žinios

• Pamaldų sekmadienį, sausio 25 nebus.

• Antradienį, sausio 27, 7.30 v.v. Tarybos posėdis Russell ir Renatos Cleverdon namuose, Mississauga.

• Vasario 1 d. – pamaldos 9.30 v. ryto su Šv. Komunija, po kurių vyks Moterų draugijos susirinkimas šventovės patalpose.

Lietuvių Namų žinios

• LN valdybos posėdis – vasario 10 d., 7 v.v. Lietuvių Namų seklyčioje.

• Filmas „Kelionė per Lietuvą“ bus rodomas Lietuvių Namų seklyčioje sausio 25, sekmadienį, 1.30 v.p.p. Aplankomos garsiausios Lietuvos vietovės, Vilnius, Kaunas, Kernavė, Rumšiškės, Kryžių kalnas, gintarinis pajūrys ir kt. Filmas rodomas DVD formate, dideliame ekrane, patrauklus visai šeimai. Komentarai angliškai. Įėjimas laisva auka. LN Kultūros komisija visus nuoširdžiai kviečia tūkstantmečio proga susipažinti su filme rodomais išpūdingais Lietuvos istoriniais paminklais, žavingu Lietuvos gamtovaizdžiu. **VK**

Labdaros Fondo žinios

• Fondo valdybos posėdis įvyks sausio 21 d., 7 v.v. Posėdžio metu bus patvirtinti naujieji Labdaros fondo nariai.

Maironio mokyklos žinios

• Vasario 14 d. yra šeimos diena – nebus pamokų. **Živilė**

Tėviškės žiburių 60-metį švęsime balandžio 18, šeštadienį – bus D. Polikaicio vyrų seksteto koncertas Anapilio didžiojoje salėje. Rezervuokite šią datą!

Operoje „Carmen“ nuo vasario 11 iki kovo 1 pasirodys torontiečiai Aras Janeliūnas, Aleksia Vadauskaitė ir Dangulė Lelienė. Bilietus galima įsigyti per UofTix, per Žibutę Janeliūnienę (tel. 416 247-4652) arba prie durų, Bickford Centre Theatre, 777 Bloor St. W. (prie Christie g.). Platesnę informaciją rasite tinklalapyje <http://www.toronto-opera.com/>.

• „Kretingos“ stovyklavietė, Vasagoj, šią vasarą stovyklos veiks tokia tvarka: lietuviškai nekalbantiems lietuvių kilmės vaikams liepos 5-18 d.d., lietuviškai kalbantiems liepos 19-rugpjūčio 1 d.d. Šią vasarą vadovų skaičius bus sumažintas. Pirmų metų vadovai turi įteikti savo prašymus iki š.m. sausio 31 d., o patyrę vadovai iki vasario 28 d. Stovyklos programos komiteto pirmas posėdis vyks sausio 20 d., 7 v.v. parapijos patalpose, o pirmas vadovų susirinkimas bus kovo mėn.

PUNIA CONSTRUCTION LTD.

REMONTAI

vidaus ir išorės; 15-os metų patyrimas; profesionalus, kokybiškas darbo atlikimas.

Perkant ar parduodant namą verta paskambinti

ALVYDUI GRIGUČIUI

cell: (416) 560-0122

namų: (905) 848-9628

MONTREALQUE

Montrealio Aušros Vartų parapijos šventovėje 2008 m. gruodžio 24 d. per Bernelių Mišias ir religinį koncertą atlikę programą: sėdi parapijos choro vargonininkė muz. C. Favretti; stovi iš k. choro koordinadorius ir dirigentas A. J. Mickus, solistė iš Lietuvos E. Grumbinienė ir jos dukra choristė R. Sakalauskienė
Ntr. L. Polichauskaitės

Aušros Vartų parapija

Aušros Vartų parapijos susirinkimas įvyks vasario 1 d. Bus pateikta praėjusių metų finansinė apyskaita ir renkami du nauji parapijos tarybos nariai.

St. Jean sur Richelieu kariuomenės bazėje prancūzų kalbos žinias gilina mjr. Laimas Baliūnas. Lietuvon grįš gegužės mėn. pabaigoje. **DS**

PADĖKA. Dėkojame AV parapijos chorui už gražų giedojimą per Bernelių Mišias, solistei Elenai Grumbinienei, jos dukrai Ramunei Sakalauskienei, vargonininkei Colette Favretti, zakristijonui Antanui Mickui, kuris papuošė šventovę ir vadovavo chorui.

Šv. Kazimiero parapija

Clara St. Denis buvo pakrikštyta sausio 17 d. Tėvai – Lina (Marcinkonytė) ir Charles St. Denis. Kleb. kun. Aloyzas Volskis atliko pirmas šių metų krikštynas. Krikštėviai buvo Nijolė Matulevičiūtė-Šukienė ir Bernard St. Denis.

Šv. Elzbietos draugijos susirinkimas įvyks vasario 1 d. po šv. Mišių su kavute. Narės prašomos atsinešti draugijos knygutės ir užmokėti metinį narės mokesį.

Šv. Onos draugijos susirinkimas įvyks sekmadienį, vasario 8. Narės prašomos atsinešti narės knygutės dėl metinio mokesčio. Bus kavutė.

„Aukšinis ratelis“ rinksis po žiemos atostogų vidury vasario mėnesio. Visi pensininkai kviečiami atsilankyti ketvirtadieniais.

Šv. Kazimiero parapijos atlydai ir pietūs įvyks sekmadienį, kovo 1. Prašome pasižymėti šią dieną kalendoriuje.

Gimė Carter James Rizzo 2008 m. spalio 17 d. Houston, Texas. Tai sūnus Tanya (Mikalajūnaitės) ir Matthew Rizzo, vaikaitis Karen ir Donald Mikalajūnų ir provaikaitis mūsų parapijetės Lucy Mikalajūnienės.

Gimė Nathaniel Gray Porter sausio 7 d. Houston, Texas, sūnus Gary ir Alisa Porter ir broliukas del Jude, vaikaitis Helen ir Ken Porter Montrealyje, provaikaitis mūsų parapijiečių Helen (Kuklieraitės) ir John Kurylo. **VL**

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES

LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.
1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL. QUE. H2L 1L3
TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981
Joana Adamonis A.I.B. Petras Adamonis C.I.B.

LITAS Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

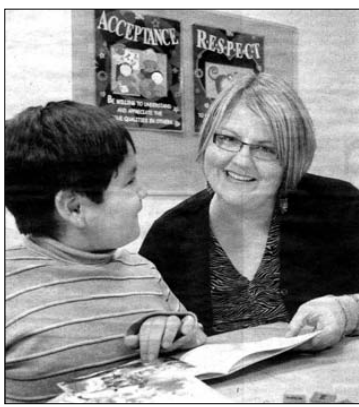
Šv. Jono lietuvių kapinėms \$100 aukojo G.R. Paulioniai.

A.a. Teklės Sekonienės 4 metų mirties prisiminimui jos vyras Adolfas Sekonis *Tėviškės žiburiams* aukojo \$100.

Savo sesutės a.a. G. Račkauskienės šviesiam atminimui M. Biekšienė *Tėviškės žiburiams* aukojo \$50.

A.a. Žibutei Gvildytei-Reiner mirus, užjausdami gimines ir artimuosius, V.K. Gapučiai *Tėviškės žiburiams* aukojo \$25.

Gedas ir Dana Sakus a.a. Gražinos Butkienės atminimui pagerbti *Tėviškės žiburiams* aukojo \$1,000. Su auka prisiųstame laiškelyje rašoma, kad velionė „paliko labai didelę tuščią vietą, nes jos darbai, padedant visiems, ypatingai Labdaroj, ir jos ypatinga asmenybė labai daug žmonių palietė“... *TŽ* leidėjai, reikšdami užuojautą velionės artimiesiems, dėkoja aukotojams už paramą savaitraščio leidybai.

Ntr. iš *The Toronto Sun* (Sun Media - A. Uroševic)

Dienraščio *The Toronto Sun* 1-ame puslapyje sausio 18 d. skaitytojai matė besišypsančią lietuvaite, torontietę mokytoją Audrą Paulionytę. Trečiame puslapyje kita jos nuotrauka su 6 m. mokinuku ir ilgas straipsnis apie Toronto mokyklų tarybos (TDSB) 142 anglų kalbos mokytojas, naujai pasamdytas imigrantų vaikų mokymui (ESL – English as a Second Language).

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ PRENUMERATORIAMS: jeigu savaitraščio pristatymas vėluoja daugiau kaip 3-4 dienas, pateikite savo adresą KANADOS PAŠTO BENDROVEI telefonu 1-800-267-1177 arba el. paštu, tinklalapyje www.canadapost.ca (pasirinkite Resources skyriuje „Contact us“, tada „General Customer Service“).